

Ponedjeljak, 8. maj 2006.
Svedok Radoje Trifunović
Svedok Dragan Vezmarović
Otvorena sednica
Optuženi su pristupili Sudu
Početak u 12.03 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA PARKER: Dobro jutro ili već dobar dan pukovniče. Podsećam vas na svečanu izjavu koju ste dali na početku vašeg svedočenja. Ona i dalje važi. Gospodine Bulatoviću, izvolite.

ADVOKAT BULATOVIĆ: Hvala časni Sude i dobar dan svima u sudnici.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT BULATOVIĆ

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobar dan gospodine Trifunoviću. Ja sam advokat Momčilo Bulatović, jedan od branilaca gospodina Šljivančanina. U ime tima Odbrane gospodina Šljivančanina, ja ću vam postavljati pitanja. Ja bih vas zamolio da nakon mog pitanja zastanete malo, sačekate zbog prevoda, kako bi to korektno ušlo u transkript. Trudiću se da vam ne postavljam pitanja koja su vam već moje uvažene kolege postavljali. Ako bude nekih razjašnjenja, nemojte mi zameriti. Gospodine Trifunoviću, čuli smo, vi ste uvaženi vojni stručnjak, ekspert za neke stvari, pa ću vas pitati ovako: Da li vam je poznato u oružanim snagama ondašnje Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije - kako su bili regulisani odnosi u smislu izdavanja naređenja? Konkretno, da li vam je poznato Pravilo iz oružanih snaga 33 koje reguliše to? Da li su bili postavljeni kao pretpostavljeni potčinjeni, a prema činovima kao stariji i mlađi?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, tako su odnosi regulisani u to vreme. To je odnos subordinacije.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li možete Pretresnom veću i nama da objasnite šta to u praksi znači pretpostavljeni - potčinjeni i prema činovima stariji i mlađi?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Pretpostavljeni potčinjeni podrazumeva u okviru linije subordinacije i u okviru komandovanja da potčinjeni bezuslovno izvršavaju naređenja i postavljene zadatke od strane pretpostavljenih. To je po liniji subordinacije stariji i mlađi. Po liniji činova mlađi po činu dužan je da izvrši naređenje starijeg po činu, a da o tome izvesti svog pretpostavljenog, pod uslovom da izvršenje naređenja ne predstavlja krivično dela.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li je saglasno Pravilu 33 koji reguliše odnose u oružanim snagama, pretpostavljeni onaj koji prema zakonu i drugim propisima je ovlašćen da rukovodi ili komanduje vojnom jedinicom?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, da. Tako stoji, tako stoji u zakonu, odnosno u Pravilu, Pravilu službe.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hvala. Kada smo govorili malopre o odnosima koji su uspostavljeni prema činovima kao stariji i mlađi, da li je stariji onaj koji ima viši čin?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, stariji je koji ima viši čin.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hvala. U situaciji ako se pojave dva oficira istog čina na nekom zadatku, ko je onda stariji?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Stariji je onaj koji ima višu formacijsku, formacijsku dužnost i po liniji subordinacije višu komandnu ili komandirsku dužnost.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Znači, možemo da se složimo, onaj koji je na višem položaju?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Na višem položaju, viša formacijska dužnost, viši položaj.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Sad gospodine Trifunoviću, kad imamo jednu ovakvu situaciju koju ste vi sada opisali, da li možemo da se složimo da je onda tačno da potčinjeni prima naređenja isključivo od pretpostavljenog svog?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, isključivo.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li pretpostavljeni ta naređenja može da izdaje usmeno ili pismeno?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: I jedno i drugo.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: E sad, gospodine Trifunoviću, da li možemo da se složimo da starešina ako prima naređenje od starijeg po činu, da imamo situaciju da je stariji po činu, a da mu nije pretpostavljeni, da mora u takvoj situaciji da za izvršenje tog naređenja traži odobrenje od svog pretpostavljenog, odnosno, da o takvom naređenju mora da obavesti pretpostavljenog?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da. Izveštava pretpostavljenog i traži odobrenje da izvrši naređenje.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Gospodine Trifunoviću, samo ću vas zamoliti da sačekate da ja postavim pitanje, da se ne bi preklapali.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Dužan je... dužan je da izvesti pretpostavljenog i traži odobrenje da izvrši takvo naređenje.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li ovo o čemu smo sada govorili znači još nešto, a to je da Princip jednostarešinstva, o kome ste vi govorili i koji ste objašnjavali, podrazumeva... da starešine višeg čina i većeg položaja ne smeju da se mešaju u komandovanje i da traže da im starešine kojim nisu direktno potčinjene izvrše naredbu i naređenja...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE:... već to... molim vas... već ta naređenja moraju da se izdaju preko neposredno pretpostavljenog starešine?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Moraju da se izdaju preko neposredno pretpostavljenog starešine...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hvala.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR:... linijom subordinacije.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li gospodine Trifunoviću se može izdati naređenje... da li može izdati naređenje starešina mlađi po činu i položaju starijem po činu i položaju?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne može.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: A da li se sećate, kao vojni ekspert, da ima situacija u kojima i to može da se desi, koje su specifične? A ja da vas podsetim ako mogu...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ako je u pitanju...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Ako je... sačekajte malo, molim vas, ako je, recimo, pretpostavljeni taj niži po činu, pismenom naredbom postavljen na dužnost komandanta kasarne, garnizona...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, da. To je onda preciznije pitanje. To je druga situacija. Znači, mlađi po činu ako je pretpostavljeni, ako je pretpostavljeni, on onda može. I ne mora pisana naredba. On je postavljen, iako je mlađi po činu. Nisam razumeo bio. Ovo je sad precizno.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Znači, imamo situaciju da mlađi po činu bude postavljen na mesto, recimo, komandanta, kao što sam rekao, kasarne, garnizona, i onda on u odnosu na dužnosti koje su predviđene je pretpostavljeni i onima koji su stariji po činu?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hvala. Kada smo već kod ove situacije, gde postoji mogućnost da mlađi po činu bude pretpostavljeni starijem po činu, u ovoj specifičnoj situaciji i pomenuli smo komandanta garnizona... Da li mesto komandanta garnizona možemo da upodobimo mestu komandanta grada?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Najčešće je tako.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hvala.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Garnizon...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li gospodine Trifunoviću, možete u najkraćem, koliko se sećate, a prema Pravilu službe u oružanim snagama, da nam nabrojite najvažnije dužnosti komandanta garnizona?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Komandant garnizona obično je najstariji starešina ili komandant najveće jedinice koja je locirana u gradu. Garnizonski poslovi su jako obimni i tiču se pitanja organizacije života i rada vojske u gradu, gde je komandant - komandant garnizona. Tiče se pitanja reda i discipline i bezbednosne funkcije. Tiče se pitanja logističke podrške i još nekih sitnih, ali ovo su znači dva krupna pitanja: rad, red i disciplina i pitanja pozadinskog obezbeđenja, po kojima je

komandant garnizona odgovoran i ima ovlašćenja da komanduje po tim pitanjima svim potčinjenim kasarnama u okviru garnizona, odnosno svim komandantima kasarni u okviru garnizona. Znači, u jednom garnizonu može biti nekoliko kasarni. Jedan je komandant garnizona i ta pitanja reguliše. I još neka, ne mogu sad da se setim, ali ovo su dva bitna pitanja. To je teritorijalna nadležnost.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li je jedna od dužnosti i komandanta garnizona da upozna starešine jedinica i ustanova koje se privremeno zadržavaju u garnizonu, sa naređenjima i uputstvima kojima se reguliše red, disciplina i služba u garnizonu?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, da. To je obavezno. To su ta pitanja s kojima mora da upozna sve starešine. Piše se akt i praktično prenosi do starešina najnižeg nivoa.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li je jedna od dužnosti komandanta garnizona i da propisuje red, disciplinu i službu u garnizonskom zatvoru, odnosno pritvoru?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, jeste.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hvala. Rekli ste da u jednom garnizonu može biti, da u jednom garnizonu može biti više kasarni, je l' tako?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Svaka kasarna ima svog komandanta?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Kakve su dužnosti komandanta kasarne vezano za lica koja se nalaze u kasarni?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Znači, dužnosti kada je u pitanju garnizon su propisane kako je komandant garnizona propisao i organizovao rad, red i disciplinu. A što se tiče dužnosti na nivou kasarne, to su unutrašnje dužnosti u kasarni, pitanja isto rada, reda i discipline, službe obezbeđenja kasarne i pitanja pozadinskog obezbeđenja u kasarni.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li je jedna od dužnosti komandanta kasarne između ostalog, da reguliše red i disciplinu, mere bezbednosti i samozaštite, unutrašnju službu, kontrolu lica koja ulaze u kasarnu, izlaze iz kasarne, način prijavljivanja stranaka, vreme, mesto, posete?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li se onda možemo složiti gospodine Trifunoviću da ove dužnosti koje ste vi objasnili i opisali kao dužnosti komandanta garnizona i dužnosti kao komandanta kasarne, možemo upodobiti dužnostima komandanta mesta?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, upravo su to pitanja, samo je specifičnost u tome što je to rejon izvođenja borbenih dejstava, a ovo o čemu smo do sada govorili, to je... su mirnodopski uslovi. Ali su dužnosti iste.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: E sada, da se vratimo malo na početak onih pitanja oko pretpostavljenog i potčinjenog. Vi ste to objasnili kako izgleda. Moje

konkretno pitanje će biti sledeće: Ako imamo potpuno odvojeno Gardijsku brigadu i 80. motorizovanu brigadu iz Kragujevca, da li može starešina Gardijske brigade da izda naređenje nekom iz 80. brigade kragujevačke?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ako su odvojeni, ne može. Tu se samo ostvaruje sadejstvo po nekim pitanjima koja se regulišu borbenom... borbenim naređenjima, odnosno odlukom komandanta.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Znači moglo bi, ako je recimo, 80. motorizovana brigada iz Kragujevca pridodata za sadejstvo Gardijskoj brigadi...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne. Ako je pridodata...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR:... onda njom komanduje komandant Gardijske brigade. To je to. Ako je sadejstvo, sadejstvo, znači nije pridodata, nije u sastavu, niti je pridodata, to je nešto drugo. To je sadejstvo koje reguliše pretpostavljeni komandant po određenim pitanjima koja su bitna u zoni.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Znači samo u toj situaciji?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Samo u toj situaciji.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Nismo se malo razumeli i ja sam malo pogrešio, nemojte mi zameriti. Sad ću vas pitati nešto gospodine Trifunoviću što me interesuje da objasnite Sudu i nama. Da li je tačno da ako pretpostavljeni postavi potčinjenog, odnosno izda mu naređenje, da vrši poslove van svoje redovne formacijske funkcije, mora da takvo naređenje o tim poslovima, koji izlaze iz ove redovne formacijske funkcije, da izda u pismenoj formi i da tačno naznači o kojim se zadacima i ovlašćenjima radi?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Tačno je.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hvala. Recite mi da li vam je poznato da u komandi brigade i u višim formacijskim jedinicama u štabu postoje načelnici rodova?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hoćete li nam objasniti koji su to načelnici rodova? Ili da vam pomognem, da li su to načelnici rodova pešadije, artiljerije, protivvazdušne odbrane i inženjerije...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, kao...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE:... i pozadine?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da. Kao što smo i zaključili, brigada je združena, viša združena taktička jedinica. Znači, u svom sastavu ima raznovrsno naoružanje i opremu i praktično su načelnici rodova načelnici za onu vrstu naoružanja sa kojim brigada... brigada raspolaže. Znači načelnik artiljerije je samo u slučaju ako brigada ima artiljerijsku jedinicu, načelnik protivvazdušne odbrane je samo u slučaju ako brigada ima jedinicu protivvazdušne odbrane, i načelnik ABHO i načelnik inženjerije i tako dalje, znači svi su oni stručni organi komande koji u stručnom pogledu planiraju, planiraju dejstva i predlažu komandantu da donese valjanu odluku za upotrebu tih jedinica. I u svim brigadama tadašnje JNA praktično su bili svi zastupljeni, skoro svi rodovi.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hoćete li mi reći da li znate kome su oni bili potčinjeni?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Potčinjeni su direktno načelniku štaba... u tadašnjoj formaciji, a i u kasnijim formacijama.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: E sad da vas pitam u takvoj situaciji, pošto su potčinjeni direktno načelniku štaba, može li, na primer, načelnik roda pešadije u brigadi da komanduje pešadijskim bataljonom, ili pešadijski bataljon ima svog komandanta?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne može, nijedan načelnik roda ne može da komanduje jedinicom. Isključivo komandant. Govori se o stručnom predlaganju komandantu za donošenje valjane odluke.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hoćete li mi reći kakav status ima starešina organa bezbednosti?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Načelnik bezbednosti je potčinjen direktno komandantu.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li on ima...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: A organ bezbednosti je, ovaj, organizacijski deo komande brigade, načelnik organa bezbednosti. Taj organ je potčinjen direktno komandantu a ne načelniku štaba, i načelnik bezbednosti je odgovoran komandantu po svim pitanjima.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li je rad organa bezbednosti u oružanim snagama tadašnjim koji su važili, u okviru Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije bio regulisan Pravilom službe organa bezbednosti?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Pravilom službe organa bezbednosti da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li znate gospodine Trifunoviću, kakva su ovlašćenja starešina organa bezbednosti ili, ako vas ja podsetim iz Pravila službe o oružanim snagama, da li možete da potvrdite da li je to to, a to je da starešina organa bezbednosti komande, jedinice, ustanove ili štaba oružanih snaga, rukovodi u stručnom pogledu jedinicom vojne policije? On predlaže starešini komande: jedinice, ustanove ili štaba upotrebu jedinice vojne policije i odgovorna je za stanje i aktivnosti te jedinice. Da li je ovo tačno?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Tačno je.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li se onda možemo složiti da starešina organa bezbednosti nema nikakvu komandnu funkciju nad jedinicom vojne policije?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hvala. Ovo je predviđeno pravilom, pretpostavljam da se tako, ne pretpostavljam, nego tvrdim, da je tako bilo i u praksi, na terenu?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hvala.

ADVOKAT BULATOVIĆ: Ja bih, časni Sude zamolio ako može da se na ekran stavi dokazni predmet 431. To je odluka komandanta Operativne grupe Jug od 16. jedanaestog, u kontekstu ovog pitanja, da probamo da pojasnimo nešto. Izvinite, ako može samo ovaj deo gde dole piše "Granica levo" pod tačkom 3, da se poveća zadnji deo zbog... Tačka 3 samo.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Ili ako vi, gospodine Trifunoviću dobro vidite... Vidite o čemu se radi, o naredbi komande Operativne grupe Jug od 16. jedanaestog 1991. godine, gde se pominju Prvi i Drugi bataljon vojne policije, je li tako?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da. Na ekranu sad vidim Drugi, a...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Dovoljno verovatno...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dovoljno, dovoljno. Znači, Prvi i Drugi bataljon vojne policije. Od koga bataljon vojne policije prima naređenja?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Od komandanta brigade. Ovde konkretno je odlukom komandanta dobio zadatak...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Kome...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR:... kroz zadatke jedinice.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Kome komandant bataljona izdaje naređenja?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Komandirima četa vojne policije.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: A komandiri četa?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Komandirima vodova i komandiri vodova - komandirima odeljenja.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li gospodine Trifunoviću onda možemo da se složimo da je upravo ovo potvrda onoga što smo malopre govorili da starešina organa bezbednosti nema nikakve komandne funkcije nad jedinicama vojne policije?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Nema nikakve.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hvala. Ovde smo pomenuli samo u ovoj odluci Drugi bataljon vojne policije, a ja ću vas pitati da li to znači, da li se to odnosi i na bilo koju drugu jedinicu vojne policije koja se nalazila tada konkretno u sastavu Operativne grupe Jug?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, odnosi se na bilo koju jedinicu vojne policije.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Vi ste gospodine Trifunoviću bili na mestu na kome ste bili, objasnili ste svoje poslove i zadatke koje ste tamo obavljali. Videli ste mnogo naređenja koja su stigla do vas, i od komande Prve vojne oblasti prošle kroz vaše ruke, koje ste upisali, zapisali. Mene interesuje sledeće: Da li ste ikada videli naređenje pretpostavljene komande o formiranju Operativne grupe Jug i

naređenje kojim je pretpostavljena komanda imenovala komandu Operativne grupe Jug?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Nisam nikada.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li vam se ne čini da je takvo naređenje, da je to zaista tako bilo, moralo biti doneto u pismenoj formi za jednu takvu... Samo kratko – da ili ne?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hvala... Vi ste gospodine Trifunoviću kao vojni ekspert, dugo ste u vojsci. Pa ću malo da vas pitam nešto malo, ako možete, da bi pojasnili neke stvari koje su možda nama, koji smo sa tih prostora bliske, ali da bi shvatili... Da li je tačno da je teritorija Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije bila podeljena na: strategijske, operativne i taktičke pravce?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li možete malo da objasnite od čega je ta podela zavisila? Da ne bi možda odlutali u neki stručni deo... Da vas pitam: da li se koncept odbrane, odnosno formiranja oružanih snaga i koncept odbrane zemlje svodio na pretpostavljanje opasnosti od napada snaga Varšavskog pakta (Warsaw Pact) i NATO pakta?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, vi ste odgovorili. Strategijski pravci iz kojih se... su kasnije proizilazili operativni i taktički. Znači, isključivo se radilo o proceni ugroženosti teritorije SFRJ kao jedinstvenog prostora koji je pokrivala Jugoslovenska narodna armija i Teritorijalna odbrana - kao oružane snage. I cela teritorija je bila podeljena na strategijske pravce, u zavisnosti od lokacije i mogućeg dejstva protivnika, pre svega, Varšavskog i NATO pakta.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: E sad da vas pitam: Da li onda možemo da se složimo da su upravo na osnovu toga bile i koncipirane oružane snage jedinice Jugoslovenske narodne armije i da su tako i formirane strategijske jedinice, kako bi koja zatvarala koji pravac?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da. Tako su strategijske jedinice formirane radi pokrivanja pravaca... radi pokrivanja strategijskih pravaca...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR:... i JNA i TO. Vi ste pomenuli samo JNA. Znači, oružane snage u celini.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Ja kada govorim o oružanim snagama, onda mislim na sve oružane snage.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Prema tome... Dobro. Da li na osnovu ovoga možemo da se složimo, odnosno da zaključimo, da je postojao jedan taktički pravac Šid – Vukovar? Da li vam je to poznato?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne bih mogao precizno da odgovorim, jer su ti strategijski pravci u dubini teritorije... u dubini teritorije bili ne samo promenljivi, nego posle toliko vremena i tih škola koje sam završio, zaboravio sam i ne mogu precizno da kažem. Šid – Vukovar...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Postoji mogućnost?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: A pitanje je... a pitanje je koji je agresor koji se tu zatekao. Postoji mogućnost, da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li su i kapaciteti oružanih snaga koje su trebale da budu uspostavljene na tom pravcu, zavisno od značaja pravca i bile opredeljene?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, morali su biti... i što se tiče, i što se tiče raznorodnosti i kvaliteta jedinica, uvažavajući i teren ravničarski, znači prevashodno oklopno-mehanizovane, avijacija i tako dalje.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Vi ste govorili gospodine Trifunoviću nešto o taktičkim grupama, operativno-taktičkim grupama i tako. Ovde ste videli, piše "Operativna grupa". Da li možemo da se složimo vi i ja, da je Operativna grupa privremeni sastav koji zatvara jedan operativni pravac?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li Operativne grupe formiraju komande strategijskog nivoa Vojne oblasti ili Generalštab JNA?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Operativne grupe formiraju komande operativnog nivoa. Znači, komanda Prve oblasti konkretno u ovom slučaju.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: To je strategijski nivo?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Prve vojne oblasti? Pa da, jeste strategijski.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li je Pravilima o oružanim snagama predviđeno da se Operativne grupe... da Operativne grupe budu sastavljene od jedinica operativnog sastava jačine jednog do dva korpusa, i sa ostalim pridodatim jedinicama taktičkog sastava ranga brigade? Da li to treba da bude sastav Operativne grupe?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ: Časni Sude, ja bih molio da na ekran stavimo dokazni predmet 370. Gospodin Trifunović je govorio o tome, ali ja ću imati u sklopu ovog, da nam pojasni kao vojni ekspert, jednu stvar.

prevodioci: Molimo mikrofon za advokata.

ADVOKAT BULATOVIĆ: Nisam uključio mikrofon. Znači, dokument nosi oznaku ERN 0345-0009. Druga strana dokaznog predmeta 370... Jedna strana pre. Ovo nije taj dokument, ovo je 010. Znači, da ponovim ponovo.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Evo. E, vidite sada. Vidite gospodine Trifunoviću ovaj pregled koji ste već imali prilike da vidite... Je l' vidite?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Vi ste već govorili na pitanja uvaženih kolega, ko je prema ovom pregledu jedinica bio u sastavu Operativne grupe Jug, pa po

toj šemi tu su dva motorizovana bataljona, dva bataljona vojne policije Gardijske brigade. Onda ima jedan LAP, jedan oklopni bataljon, tri artiljerijska divizionna koja su pridodata, 20. partizanska brigada koja je po ratnom dnevniku 18. jedanaestog izašla iz sastava Operativne grupe Jug, pa je tada ušla 80. kragujevačka brigada, bataljon 544. brigade sa tenkovima T-34, ovaj diverzantski 93. odred zaštitnog motornog puka. Imate još te jedinice i to. E sad mi recite, malopre ste govorili i govorili smo o tome da Operativna grupa mora biti sastavljena od jedinica operativnog sastava jačine jednog do dva korpusa, sa pridodatim jedinicama taktičkog sastava ranga brigade?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li je po toj šemi takav sastav Operativne grupe ili ne?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne. Nije imao tu jačinu.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: A govorili smo o nižem nivou. Operativno-taktička grupa bi mogla da nosi naziv.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Pitao sam vas malopre da li ste videli odluku o formiranju Operativne grupe Jug i odluku o imenovanju komande Operativne grupe Jug. Rekli ste da niste. A ja ću vas sada pitati da li ste ikada videli odluku o ulasku u sastav Operativne grupe Jug - Gardijske motorizovane brigade?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da je takva odluka postojala, da li bi ona bila zavedena ili u ratnom dnevniku ili u delovodniku?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da. To je najvažniji dokument u ovoj situaciji trebalo da bude. Time se sve reguliše.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li ste ikada videli odluku ili naredbu, da je tako nazovemo, naredbu, pošto u vojsci su naredbe, jer će me kritikovati moj klijent, da je komanda Gardijske motorizovane brigade postala komanda Operativne grupe Jug? Pismenu naredbu da li ste videli?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li ste gospodine Trifunoviću ikada videli odluku ili izveštaj gospodina Veselina Šljivančanina da ga je potpisao kao načelnik bezbednosti Operativne grupe Jug?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li ste ikada videli odluku, izveštaj, dopis, telegram, bilo kakvo pismo, da je upućeno Veselinu Šljivančaninu a da je naslovljeno kao "Načelniku bezbednosti Operativne grupe Jug"?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Rekli ste da ovaj naziv "Operativna grupa Jug" ne bi možda bio adekvatan, ako imamo u vidu sastav te grupacije i to. Da li postoji možda mogućnost da se ovim nazivom "Operativna grupa", da se iz bezbednosnih ili nekih drugih razloga možda htelo da se prikrije nešto u pogledu

snaga koje su angažovane na tim prostorima? Da li postoji takva mogućnost, da li dozvoljavate?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, postoji - da se naglasi jačina koja nije realna.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: A da li može da bude razlog i da se prikrije učešće neke jedinice koja učestvuje tamo, za koju možda ne bi trebalo da se zna da je tamo?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, može i to. To su pretpostavke.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: E sad, nakon svega ovoga što smo čuli od vas gospodine Trifunoviću, nakon onoga što ste analizirali dokumenta koja nam je pokazao uvaženi kolega iz Tužilaštva, koje su vam pokazale uvažene kolege iz Odbrane, i nakon svega ovoga što ste nam rekli oko takozvane Operativne grupe Jug, da li onda možemo da zaključimo, bez obzira na pravila i propise možda, da su ove snage bile suštinski samo operativno objedinjene za izvršenje određenog borbenog zadatka?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: A da ipak, zbog onih razlika koje ste vi uočili u raznim naredbama i tome ipak, da to nije organizacijski i funkcionalno bilo zaista sve pod jednom komandom?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hvala. Sad ću se vratiti, posle ovih stručnih pitanja, na neka pitanja koja se tiču direktno gospodina Šljivančanina. Da li znate gospodine Trifunoviću, u Negoslavicima, gde je bilo mesto organa bezbednosti smešteno?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu precizno da iznesem. Bilo je u rejonu... u rejonu Negoslavaca, i nije bilo jače udaljeno od komandnog mesta.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Znači, nisu bili na istom mestu gde je bilo komandno mesto, gde je bio štab?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne, tu je bio načelnik, načelnik bezbednosti najčešće u dinamici borbenih dejstava, i on je imao, imao određeno mesto u nekoj kući, jer klasično se nije... ja sam objasnio, klasično se nije zbog poteškoća i otežanih uslova moglo uspostaviti komandno mesto po pravilima, kao što je propisano da se jedan deo organa bezbednosti nalazi na komandnom mestu, a jedan na pozadinskom komandnom mestu.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Oni su bili u nekoj kući, malo odvojenoj od ove, od ove kuće u kojoj je bila komanda, taj operativni deo sa štabom. Jer tako smo se prilagođavali konkretnim uslovima u naseljenom mestu.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Malopre smo govorili o nekim dužnostima, o ulozi starešina organa bezbednosti i svega toga. Ja ću pitati malo šire nešto, ti bezbednosni razlozi, bezbednosni zadaci, poslovi organa bezbednosti, kada je u pitanju vojna jedinica, da li to podrazumeva i obavezu organa bezbednosti da se interesuje za stanje u jedinici u smislu bezbednosne procene, stanja u jedinici iz

raznoraznih razloga, da neke stvari i neka saznanja mora da crpi iz neposrednog kontakta sa komandantom i komandirovom jedinice, obilaskom jedinice, prostora, linije fronta, linije razgraničenja, da li tako dolazi do podataka bitnih da obavi posao organa bezbednosti?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, i tako uglavnom operativno i rade u svim situacijama...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li se onda...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR:... i mirnodopskim i ratnim.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li da se onda možemo složiti da je to možda jedan od razloga zbog čega ste vi, kako ste rekli, gospodina Šljivančanina često viđali na prvim linijama?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da. Organizacija tog pitanja – operativno prisustvo u jedinicama je u nadležnosti načelnika bezbednosti. On je mogao da odabere, kada je on lično u pitanju, da bude često ili manje često, ili da ne bude, ako je sa ostalim operativcima pokrio, pokrio teren. To je pitanje stručne njegovog, njegovog rukovođenja. U ovoj situaciji koja je meni poznata, da se on pojavljivao u jedinicama, je po njegovoj odluci, a smatram je kao izuzetno pozitivnu u motivacionom smislu jedinica, kao što su bili slučajevi i sa pokrivanjem ostalih jedinica od strane njegovih referenata. Pozitivno i motivaciono.

ADVOKAT BULATOVIĆ: Časni Sude, samo jedna intervencija na transkript. Strana 18, red 25., gde je odgovor svedoka... On je rekao da se ovako, da ne ponavljam celo pitanje, da ovakav rad organa bezbednosti je i u ratnim i u mirnodopskim uslovima. U transkriptu ne stoji najpreciznije tako, pa ako ima potrebe da razjasnimo to sa svedokom, ali mislim da je to jasno.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Gospodine Trifunoviću, vi ste bili svedoci u Vukovaru da su Vukovar u tim danima o kojima mi ovde govorimo, posetili neke delegacije, kako naše, tako i strane. Govorili ste o poseti gospodina Cyrus Vancea. Da li se sećate?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Kada jedna tako značajna ličnost dolazi da obide te prostore, da obilazi zonu borbenih dejstava, da se nađe u zoni borbenih dejstava i da može da se nađe, da li za njegovu bezbednost na neki način brine, odnosno stara se da se naprave adekvatni bezbednosni uslovi - upravo organ bezbednosti?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, i bez obzira na značaj, da li je u pitanju pripadnost ili ne, za sve koji ulaze u zonu odgovornosti jedinice, organ bezbednosti, odnosno načelnik organa bezbednosti je odgovoran za bezbednost.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Vi ste mi dali odgovor na drugo pitanje koje sam hteo da postavim. Da li se to znači odnosi na sve koji ulaze u...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Vi ste u svom svedočenju kada ste govorili o poseti gospodina Vancea, rekli... nabrojali ste neke ljude koji su bili prisutni tu. Sad

ću vas pitati: Da li se sećate, da li je na sastanku u komandi, koju je obišao gospodin Vancea, bio prisutan i pukovnik Nebojša Pavković? Da li se sećate?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ostajem pri onome što sam rekao... odgovorio Tužilaštvu ili Odbrani. Ja sam imao priliku da u svojoj radnoj beležnici pogledam ko je sve bio, i zato sam bio precizan kada sam nabrojao te ljude. Tamo nema Pavkovića. A da li sam možda ispustio ili ne, to je pitanje sećanja. Ne sećam se.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: A Đukić Dragoljub?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne sećam se ni njega.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li vam je poznata poseta gospodina Blagoja Adžića Vukovaru?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne mogu da se setim. Komandanta Prve vojne oblasti Živote Panića da... Ne mogu da se setim.

ADVOKAT BULATOVIĆ: Časni Sude, samo opet intervencija na transkript. Strana 20, red 20.- vidim da nije zabeleženo prezime Dragoljuba Đukića. Znači, radi se o Dragoljubu Đukiću iz Kabineta saveznog sekretara za narodnu odbranu.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Gospodine Trifunoviću...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Moguće je da su bila dva sastanka. Ja sam govorio o jednom, na kome sam ja bio, sa Cyrus Vanceom.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Vi ste govorili o dolasku Gardijske brigade sa zadatkom deblokade kasarni, i pomenuli ste da taj početak dejstava Gardijske brigade nije bio ni malo slavan, da ste pretrpeli velike gubitke, je l' tako?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li se sećate da su tom prilikom... da je nestalo tom prilikom u toj prvoj akciji 10 vojnika Jugoslovenske narodne armije, pripadnici Gardijske brigade?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da. Da li je 10, ali nestalo je odmah u početku...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li je...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR:...tako neka cifra do 10.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE:... Da li je jedan od zadatka organa bezbednosti da prikuplja podatke i informacije na terenu, od meštana, preko raznih izvora, kako je regulisano u pravcu pronalaženja nestalih pripadnika Jugoslovenske narodne armije?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li se... Da li vam je poznato, gospodine Trifunoviću da je 19. oktobra 1991. godine iz Vukovara, iz vukovarske bolnice išao konvoj sa ranjenicima za Hrvatsku? Da li imate ikakva saznanja o postojanju tog konvoja?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: 19. oktobra?

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Oktobra?

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da, da, Oktobra... i da je to bilo u organizaciji Lekara bez granica (MSF, Medicins Sans Frontieres)?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Pa ja sam... Ja onoga čega se sećam to je ovaj konvoj koji je u organizaciji humanitarne organizacije međunarodne zajednice Lekari bez granica, sa hranom i lekovima, trebao da bude isporučen hrvatskom stanovništvu u Vukovaru i da je ostao u kasarni Vukovar. Toga se sećam. To je dolazni konvoj. A ne mogu da se setim ovoga konvoja, ne mogu ni da odgovorim na vaše pitanje da li se sećam da je iz vukovarske bolnice 19. oktobra išao jedan konvoj. Ne sećam se.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Ja ću vam reći jedan podatak vezan za taj konvoj, pa će vam možda osvežiti pamćenje. U tom konvoju je gospodin Šljivančanin, kao organ bezbednosti, pronašao jednog vojnika Jugoslovenske narodne armije, koji je protiv svoje volje trebalo da bude izveden u Hrvatsku. Radi se o vojniku Živkoviću. Da li ste čuli nešto o tome? Da li vam to malo vraća sećanje neko?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Vraća, da. Ali ne mogu pouzdano da odgovorim. Ne mogu. Dugo vremena je... Bilo je nekih pominjanja toga, kako mi je ostalo u sećanju, jer sam pratio sve informacije. Ali da budem siguran, ne mogu. Nisam siguran.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li vam vraća sećanje, vezano za ove vojnike nestale, prilikom tog prvog dejstva o kome sam govorio, činjenica da je uz pomoć informacija dobijenih od meštana Vukovara, oficir bezbednosti gospodin Šljivančanin, 16. novembra pronašao ostatke šest spaljenih vojnika u ulici Sremskih boraca u Vukovaru?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: To da. Jeste.

ADVOKAT BULATOVIĆ: Časni Sude, u odgovoru... odgovor svedoka mislim da nije korektno uneto. Da li prevodioci nisu čuli? Ja sam pitao za ostatke šest spaljenih vojnika Jugoslovenske narodne armije, čiji su ostaci pronađeni u ulici Sremskih boraca 16. jedanaestog 1991. godine, na šta je svedok odgovorio da mu je poznato.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Čuli smo da je, od vas, a što je i nesporno, 19. jedanaestog iz vukovarske bolnice izveden vodnik Saša Jović sa još dva vojnika, koji su takođe pripadali ovoj grupi od 10. Da li to znate?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Gospodine Trifunoviću, vi ste govorili ovde o dolasku grupe visokih oficira iz Uprave bezbednosti, tri pukovnika su bila u pitanju. To ste i zaveli u ovom vašem ratnom dnevniku, i tako... pa ste nam rekli da su se kratko zadržali na komandnom mestu i da su odmah otišli na zadatke, kako sam ja razumeo, da su referisali valjda svoj obim zadataka komandantu Operativne grupe, dobili pratnju i otišli da rade, je l' tako?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: To je bilo 19. jedanaestog naveče?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Uveče, da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da. E sad, radi se, nesporno mi smo čuli od jednog od ljudi, da se radi o tri pukovnika Jugoslovenske narodne armije. Znači, možemo da zaključimo, radi se o, da tako kažemo, značajnoj i ozbiljnoj grupi koja je poslata?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, ja sam i u odgovoru naglasio da su iz Prve vojne oblasti ili iz Generalštaba. Znači, značaj je time naglašen. Još, sad sam saznao da su u pitanju tri pukovnika. Oficiri su bili, a ne mogu da se setim činova.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Mislim, nesporno to smo utvrdili da su u pitanju tri pukovnika. Da vas pitam, vaše lično mišljenje: da li bi Uprava bezbednosti takvu jednu ozbiljnu grupu poslala da radi neki administrativni posao u Vukovaru, ili je poslala da radi jedan ozbiljan posao vezan za dešavanja u Vukovaru dan...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da. Normalno, iz okvira nadležnosti organa bezbednosti. Izuzetno ozbiljan posao.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Pošto imamo značaj organa koji upućuje tu grupu, ja vam saopštavam da je Uprava bezbednosti, vi kažete Prva vojna oblast ili Generalštab, što je takođe jako visok nivo sa koga se upućuje ta grupa?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da. Samo ovo kada sam spomenuo Generalštab, podrazumevam upravu bezbednosti u okviru Generalštaba, tako da...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li onda možemo vi i ja da se složimo da je vođa te grupe oficira bezbednosti iz Uprave bezbednosti, bio dužan zbog zadatka zbog koga je poslan u okviru zadatka bezbednosti, u stručnom pogledu da koordinira i rad bezbednosti dok je boravio u zoni borbenih dejstava, kao najstariji po činu i po položaju?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, tako sam i zaključio ono veče, samo...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li onda možemo da se složimo dalje na osnovu toga da je vođa grupe oficira bezbednosti iz Uprave bezbednosti morao da po odlasku iz zone borbenih dejstava gde je boravio, podnese izveštaj, pismeni izveštaj o zatečenom stanju u zoni borbenih dejstava starešini, odnosno organu koji ga je na takav zadatak uputio?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Ukoliko je bilo ko od pripadnika grupe visokih oficira Uprave bezbednosti prilikom obavljanja ovih zadataka koje je imao, imao bilo kakve neprijatnosti, ako mu je bio ugrožen život, ako je bio napadnut ili slično, ili ako je izdao neko naređenje nekome da učini nešto u smislu zaštite sebe, lica, imovine, da li je to bio dodatni razlog da taj izveštaj pismeni tek tada mora da se bezuslovno podnese?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hvala. Pitaću vas nešto što sam propustio možda u redosledu pitanja, ali nećete mi zameriti. Rekli ste da je na komandnom mestu postojao centar veze, je l' tako?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li je nešto od nekih naređenja, obaveštenja, odluka, stizalo telegramima?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, da, telegramima. Jeste.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li je stizalo možda nešto i šifrovanim telegramima?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, i šifrovanim.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li gospodine Trifunoviću možete da nam objasnite svima, tu tehniku postupanja sa telegramima, ako znate. Da li se oni zavode u neku možda posebnu knjigu dolaznih telegrama, delovodnih telegrama? Da li je to postojala neka posebna knjiga za telegrame, upravo zbog specifičnosti njihovog slanja i odašiljanja?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, postoji na centru veze delovodnik, njihov poseban.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: U petak kada ste svedočili ovde, čuo sam da ste imali prilike da u Ratnoj sobi vidite dokumentaciju iz Vukovara. Pa ću vas sada pitati da li ste slučajno imali prilike da vidite taj delovodnik telegrama? Da li on postoji u toj dokumentaciji koja postoji u toj Ratnoj sobi?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Period od kraja 1991. i prisustvo te dokumentacije u ratnoj sobi, u sobi gde se čuva ratni plan, nije mi dugo vremena bio dostupan. U zadnje vreme mi je dostupna dokumentacija, kao arhivska građa vukovarske operacije, koja je trebala biti predata Vojnom arhivu, a zbog nekih objektivnih teškoća o kojima je ministar i govorio, nije. I ona je još uvek u Gardijskoj brigadi, makar dok sam sad krenuo u penziju. I u ovom zadnjem periodu, na zahtev Tužilaštva i... i... i Odbrane... bilo je zahteva da se pregleda dokumentacija i neki akti dostave, na šta smo, kao obavezujuće reagovali. Ja sam izjavio da sam bio predsednik komisije u zadnja dva, tri meseca i tad sam ulazio u tu arhivu i gledao sve šta ima. Sve ono što je traženo od bilo koga je prosleđeno. A za ovaj delovodnik konkretno što pitate, ne sećam se da li sam ga video.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li se sećate pukovnika Marka Marića?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hoćete li da nam objasnite ko je gospodin Marić, i šta je on radio?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Gospodin Marić je bio pomoćnik komandanta za moral i informisanje.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Gde je bilo njegovo sedište, tako da kažem?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Trebalo je da bude na pozadinskom komandnom mestu, ali mislim da nije. Bilo je negde između, između komandnog i pozadinskog komandnog mesta u jednoj zgradi. Ali bliže komandnom mestu.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li ste ga viđali u komandnom mestu?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Viđao sam ga, viđao sam ga, da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li se sećate 20. da li ste ga videli ili je moguće da nije bio tamo?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Moguće da nije. Ne sećam se 20. da sam ga video.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Rekli ste takođe, samo da možemo da se složimo, da ni gospodina Šljivančanina, odnosno da se složimo, da ste gospodina Šljivančanina jako, jako retko viđali na komandnom mestu Operativne grupe?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hvala. Sad ću vas pitati još nešto. Ovde na pitanje tužioca vi ste uneli u vaš... u ratni dnevnik jednu informaciju koja se tiče korekcije vatre koju je uradio gospodin Šljivančanin. Pa ste rekli da se ne sećate na osnovu čega ste to baš tako... uneto i sve. I govorili ste o korekciji vatre... Ja ću pokušati da vam postavim nekoliko pitanja, a onda ću vam predočiti stav mog klijenta u pogledu te informacije i tog unosa u ratni dnevnik. Da li je jedan od zadataka organa bezbednosti da, kada obilazi jedinice, sa bezbednosnim zadacima koje smo pre pomenuli, da kontroliše bezbednost jedinice u svakom pogledu i da reaguje ukoliko ima informacija sa terena da je, recimo, jedinica ugrožena od dejstva artiljerijske vatre koja možda je proizvod nepreciznog gađanja, znači od svoje artiljerije? Da li takvih slučajeva ima?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, ima. Ne samo organi bezbednosti, nego i druge starešine ovlašćene iz komande da se pojave u jedinicama radi kontrole i pomoći.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Ako organ bezbednosti, govorim znači o tom segmentu njegovom, sazna za takvu informaciju, dobije takvu informaciju, da li u okviru poslova bezbednosti obaveštava svog pretpostavljenog da postoji takav i takav problem, i da je jedinica ugrožena tako i tako?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Ako obavesti komandanta, da li komandant obaveštava svog pretpostavljenog da postoji problem bezbednosni za jedinicu takav i takav?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li je znači neposredni viši pretpostavljeni, znači konkretno ako uzmemo da je u pitanju komandant Operativne grupe Jug, obavestio komandanta Operativne grupe, Prve vojne oblasti da se to desilo, da li komandant Prve vojne oblasti može da traži od svog potčinjenog ko je njemu takvu informaciju dao, jer da može da bude i dezinformacija?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da. Traži.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li radi provere takve informacije, komandant na ovom primeru Prve vojne oblasti šalje načelnika artiljerije da proveri na licu mesta da li je to tačno ili ne?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Ja ću vam sada gospodine Trifunoviću predočiti stav mog klijenta u pogledu ovog unosa u ratni dnevnik. Upravo je situacija bila da je dobijena informacija, prilikom obilaska jedinice, da artiljerija sa pozicija Prve vojne oblasti neprecizno gađa i da gađa položaj svojih jedinica, da je gospodin Šljivančanin obavestio komandanta Operativne grupe Jug, da je komandant Operativne grupe Jug obavestio komandanta Prve vojne oblasti, gospodina Životu Panića, da je gospodin Panić dobio informaciju da je takav podatak dao gospodin Šljivančanin, da je poslao načelnika artiljerije pukovnika Grčeva...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Grče Milorad.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE:... načelnika artiljerije Prve vojne oblasti. Da su na licu mesta utvrdili da artiljerija... da artiljerija Prve vojne oblasti neprecizno gađa. Vojnički rečeno - podbacuje. I da su utvrdili odlaskom na artiljerijske položaje, pukovnik Milorad Grče sa gospodinom Šljivančaninom, da je problem u ovlaštenoj artiljerijskoj municiji i da je to konstatovano, i da je to ono što je poslužilo za upis kao korekcija. Da li je to, dozvoljavate da je to bilo tako?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Pa normalno, ima različitih razloga da se ponovo vrši korektura. Jedan od razloga je... je i municija, u ovom slučaju ovlašena municija. Da bi se pouzdano nastavilo sa gađanjem, bila je potrebna korektura. Nadležnost načelnika bezbednosti nije u smislu da naredi, naredi korekturu, ali mu je nadležnost da predoči i ovom linijom, kako ste i saopštavali je, ako je tako urađeno, to ispravno. Znači, načelnik artiljerije Milorad Grče je na licu mesta ustanovio problem, a unosak u ratni dnevnik da je major Veselin Šljivančanin izvestio načelnika štaba da je vršena korektura artiljerijske vatre, moglo se odnositi na ovu situaciju koju ste predočili.

ADVOKAT BULATOVIĆ: Časni Sude, ja imam još sedam minuta vidim do pauze. Ja bih vas zamolio, ja verovatno neću imati više pitanja, ali bih vas zamolio, radi konsultacija, jer se radi još o nekim stručnim pitanjima koja su možda otvorena ovde. Ako može pauza da počne ranije, da bih mogao da obavim par konsultacija sa mojim klijentom.

SUDIJA PARKER: U redu. Prekinućemo sada sa radom i napravićemo pauzu od pola sata do 12.55 časova, odnosno do 13.55 časova, gospodine Bulatoviću.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Gospodine Bulatoviću, izvolite.

ADVOKAT BULATOVIĆ: Hvala časni Sude.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Gospodine Trifunoviću, malo ću da se vratim na jedno pitanje, jer se bojim da mogu neke stvari ostati nejasne i za nas i za Pretresno veće. To je pitanje kada smo razgovarali o načelnicima rodova: pešadije, artiljerije i tako to, i o njihovim ovlašćenjima koje oni imaju. Ja ću vam sada pročitati Pravilo službe organa bezbednosti u oružanim snagama Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, član 23, koji se odnosi na starešinu organa bezbednosti. Nešto

sam vam od toga pročitao, ali ću vam pročitati dva stava tog člana i onda ću vam postaviti samo jedno pitanje. U tom Pravilu u članu 23 stoji da: "Starešina organa bezbednosti komande, jedinice, ustanove ili štaba oružanih snaga rukovodi u stručnom pogledu jedinicom vojne policije. On predlaže starešini komande jedinice, ustanove ili štaba, upotrebu jedinice vojne policije, i odgovoran je za stanje i aktivnost te jedinice". U stavu 2 ovog Pravila 23, iz Pravila službe organa bezbednosti u oružanim snagama SFRJ stoji: "U rukovođenju jedinicom vojne policije, starešina organa bezbednosti iz stava 1 ove tačke, ima prava i dužnosti koje imaju starešine rodova u službi komandi, jedinica, ustanova i štaba oružanih snaga, u rukovođenju jedinicama rodova, i službi i komandi jedinica, ustanova ili štaba". Vi ste gospodine Trifunoviću rekli da niste dovoljno stručni za bezbednosna pitanja, ali ste u svom odgovoru objasnili dužnosti načelnika rodova i službi, komandi brigade i većim, po pitanju stručnog rukovođenja jedinicama. Moje pitanje je samo sledeće: Da li se u odnosu na ostale načelnike koje smo pomenuli, da li su ovlašćenja načelnika bezbednosti veća, ili ne, ili su možda i manja?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Kako glase ova dva člana, povezujući dužnosti organa bezbednosti sa, po pitanju rukovođenja u stručnom pogledu, i odgovornosti za stanje u svojim jedinicama u odnosu na ostale rodove, ovlašćenja su ista.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hvala. Vi ste ovde govorili, ja sam predočio jedan dokazni predmet vezan za upotrebu vojne policije, ko izdaje tu odluku koju sam predočio. I tom odlukom regulisani su zadaci formacijskih jedinica Jugoslovenske narodne armije. Tim odlukama su regulisani i zadaci jedinica Teritorijalne odbrane u sastavu jedinica Operativne grupe Jug, je li tako?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li iz svega ovoga možemo da zaključimo da organ bezbednosti, starešina organa bezbednosti, nije imao nikakva ovlašćenja u pogledu jedinica Teritorijalne Odbrane, u smislu izdavanja bilo kakvih naređenja, rukovođenja, komandovanja ili bilo čega?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hvala... Pomenuli ste negde tokom vašeg svedočenja ako se... Bileću i školu rezervnih oficira u Bileći, je li tako?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li možete Pretresnom veću da objasnite kakva je to škola rezervnih oficira, i da li iz te škole, da je to elitna škola odakle su se zaista školovali, da kažemo, elitni oficiri, rezervni oficiri su proistekli iz takve škole, koji su završili tu školu u Bileći?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da. To je škola rezervnih oficira, pešadije.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Škole tog nivoa po ostalim rodovima su bile u ostalim mestima bivše SFRJ, kao što je škola za rezervne oficire artiljerije Zadar, inženjerije Karlovac i tako dalje. To je najelitnija škola za rezervne oficire pešadije. Bileća.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Sad ću vas pitati, pomenuli ste tokom vašeg svedočenja Vesnu Bosanac. Gde ste je vi videli?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam je video, video u prolazu, čini mi se, 19. kada je došla na komandno mesto. Nismo imali nikakav direktan kontakt, kad je došla kod komandanta Operativne grupe.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li se sećate kada je to bilo? Popodne, naveče?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Popodne. Popodne. Ili uveče. Ne mogu da preciziram. Posle zauzimanja bolnice i uspostavljanja obezbeđenja od strane jedinica Operativne grupe, ona je došla. Pao je mrak. Novembar mesec.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Sad mi recite, ako mogu da zaključim na osnovu onoga što ste opisali uvaženom kolegi Vasiću kada ste crtali raspored prostorija u tom komandnom mestu – gde je ko smešten i šta. Da je gospodin Šljivančanin sa njom eventualno tu razgovarao, vi bi to morali da vidite?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Pretpostavljam da sam bio u operativnoj Sali, ali mogućnost za kontakt majora Šljivančanina i komandanta je mogla biti na toj terasi, u hodniku ili u sobi, radnoj sobi, ili možda čak u sobi za odmor komandanta. Nisam video.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Znači, niste videli Šljivančanina da razgovara sa Vesnom Bosanac tu?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Nisam.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Govorili ste o medijskom eksponiranju gospodina Šljivančanina, i objašnjavali ste neka dešavanja vezano za to da su oko njega bili novinari. Da li možemo vi i ja da se složimo da je tolika prisutnost novinara oko gospodina Šljivančanina bila uzrokovana činjenicom da je on bio u obezbeđenju gospodina Vencea, da se starao o njegovom obezbeđenju. Da je dolazio gospodin Adžić, da je bio u obezbeđenju, da su bili posmatrači Evropske zajednice (ECMM, European Community Monitoring Mission), da je bio sa njima, predstavnici Međunarodnog Crvenog krsta (ICRC, International Committee of the Red Cross) i da je on upravo zbog svega toga bio medijima, da tako kažem, najinteresantniji?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Mogu ja tako da zaključim.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: E, da li je sad, da li možemo da se složimo vi i ja da je upravo zbog toga možda se i stvarao utisak, pod uticajem medija, da je gospodin Šljivančanin značajniji nego što on stvarno jeste?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Znači, njegov značaj smo kroz propise, kroz pravila definisali, a ovaj uticaj medija i prisustvo svega ga je...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Pojačalo.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE:... skoro da je on nešto mnogo značajan, iako to u stvari, i *de facto* i *de iure* nije bio?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Pojačavan je njegov značaj, znači sa tim medijskim nastupom, a da nije bila njegova nadležnost u...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR:... u tom obimu kako su mediji prezentirali i kako se to običnom čoveku ili starešini na komandnom mestu...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR:... dojmilo.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Ovde ste pomenuli grupu oficira, ja sam rekao odakle su došli. Pitaću vas da li vam znači nešto ime Aleksandar Vasiljević?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, znači. Mislim da je bio načelnik Uprave bezbednosti Generalštaba.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: A gospodin Tumanov?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Poznato mi je. Ne znam na kom, na kojoj je funkciji bio.

ADVOKAT BULATOVIĆ: Časni Sude, mislim da u transkriptu na strani 34 nije ušlo u redu 9 Tumanov. U stvari, u 11. redu, ime Tumanov, i odgovor.

T-u-m-a-n-o-v.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Prema nekim podacima gospodin Vasiljević je boravio 19. naveče u Negoslavcima. Da li se sećate da li ste ga videli - on i gospodin Tumanov?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ako uzmemo vreme od mog dolaska u Gardijsku brigadu, ja sam vrlo slabo poznavao komandnu strukturu višeg nivoa od komande Gardijske brigade, tako da gospodina Vasiljevića, za njega sam kasnije saznao da je načelnik Uprave. Nisam ga lično poznavao, tako da u tom trenutku nisam ni obratio pažnju da je to baš načelnik, da je to baš on.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Jer za jednog operativca, ti organi bezbednosti tog nivoa koga je primio komandant, a nisam dobio precizna usmerenja kako prema njima da se nastupi, nisam čak bio ni odgovoran da im dam obezbeđenje, nisam dobio ni takav zadatak da odu do Vukovara, nisam obratio pažnju na njih.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Bilo je u vašoj izjavi koju ste dali OTP-u, bilo je pitanje da li ste znali za sednicu Vade SAO Krajine, koja je održana 20. novembra 1991. godine, i vi ste rekli da niste, a da ste kasnije u razgovoru sa gospodinom Panićem čuli za takvu sednicu. Mene interesuje da li vam je on nešto detaljnije, bliže, objasnio šta je bilo na sednici, šta se dešavalo, da li su donete neke odluke, ko je bio prisutan, otkud ti ljudi tamo?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Nije mi ništa precizno... neka saznanja... On mi nije ništa precizno govorio o sednici, ni o prisustvu starešina JNA, ni o odlukama koje su tamo donešene. Kasnije sam čuo od nekih starešina odluku da se zarobljenici, civili sa područja Vukovara predaju u nadležnost jedinica TO. Koliko kasnije i od koga, ne mogu da se setim.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Rekli ste da ste imali kontakt sa gospodinom Pavkovićem?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li vam je gospodin Pavković eventualno u vremenu koje ste proveli s njim, govorio o dešavanjima u bolnici 20... 19. i 20. novembra?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Nije ništa precizno govorio.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: I još da vas pitam za kraj, gospodine Trifunoviću. Objasnili ste sistem komandovanja, rukovođenja, odnosa, značaja čina, značaja grupa koje dolaze, značaja zadataka koje su obavljali. I govorili ste u svom svedočenju da naredba o evakuaciji bolnice nije precizna, da je jako paušalna, tako da kažem, a da je operacija evakuacije jako značajan zadatak. Ja bih vas molio da probate da nam najkraće ponovite i pojasnite, koje sve to jedinice moraju biti angažovane u takvoj jednoj operaciji?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Konkretno, s obzirom da nije precizno u naređenju razrađeno u smislu nosioca aktivnosti i same organizacije posla, to sam izjavio i to se tačno vidi u ovoj naredbi, podrazumeva odgovornost jedinica u čijoj se zoni odgovornosti dešava proces evakuacije. Kada je u pitanju sama bolnica, podrazumeva odgovornost Jurišnog odreda 1 i ovoga dela iz bataljona policije koji je po zauzimanju bolnice preuzeo obezbeđenje. I posle evakuacije u određene prostore, a to su oni objekti o kojima smo govorili, odgovornost preuzimaju komandanti tog prostora odnosno, tih objekata u čijoj su zoni. To je tako kad nije precizno regulisano. A da je precizno regulisano, onda bi se znalo sve: ko je nosilac, ko je odgovoran i kako se ta evakuacija, kojim sredstvima i u koje vreme i na koji način dešava, ovaj, realizuje.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li možemo da se složimo vi i ja, za takvu jednu operaciju da najmanje ko je trebalo da bude angažovan, da je to načelnik štaba?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Pa da, ja sam izjavio da se, da je njega komandant i poslao tamo da to rešava.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hvala.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: I ima u ratnom dnevniku je i zabeleženo da je boravio tamo i da je izveštavao o problemima.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: I pitaću vas za kraj zaista, o oznakama koje su pripadnici snaga koje su bile angažovane, nosili u Vukovaru. Da li je to bilo jednobrazno ili je bilo raznih oznaka? Šta se to dešavalo?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Bilo je raznih oznaka kada je u pitanju Operativna grupa Jug, jedinice u sastavu Operativne grupe Jug. Što se tiče Gardijske brigade, oznake su bile jedinstvene, u zavisnosti od tipa jedinica. Jedinice vojne policije su imale oznake pripadnika vojne policije, a ove ostale pripadnika Gardijske brigade. Sve ostale jedinice su imale neke druge oznake. Sa nivoa Operativne grupe različite oznake, a sa nivoa Gardijske brigade, u zavisnosti od pripadnosti, i to se poštovalo.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Pitali ste, pomenuli ste majora Stupara...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE:... i njegov 93. diverzantski odred, je li tako?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li znate ko je bio njemu neposredno pretpostavljeni? Odakle je on došao?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Došao je iz Pančeva. Kome je, kome je taj diverzantski odred bio potčinjen, ne mogu da preciziram u to vreme. Kome je bio, u ovoj situaciji, u Vukovaru, Operativnoj grupi Jug. A pre pretpočinjavanja, diverzantski odredi su direktno, čini mi se pod Generalštabom.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Prvom vojnom... Generalštabom?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Generalštabom.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Generalštabom?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hvala. Znači, diverzantski odred nije bio u sastavu Gardijske...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE:... brigade? Hvala. I još samo pitanje za kraj. Da li znate stav gospodina Šljivančanina u pogledu oznaka na uniformama, značaja Jugoslovenske narodne armije, petokrake? Da li je on to nosio sa ponosom, isticao jugoslovenstvo, pripadnost Jugoslaviji, želju za očuvanjem Jugoslavije, pa možda i zbog toga čak u nekim slučajevima i nije bio omiljen?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, izrazito, više nego svi mi. Mada smo se svi ponosili u to vreme.

ADVOKAT BULATOVIĆ: Hvala. Časni Sude, ja nemam više pitanja za ovog svedoka.

SUDIJA PARKER: Hvala gospodine Bulatoviću. Gospodine Smith, izvolite.

TUŽILAC SMITH: Dobro jutro, časni Sude. Prvo što bih hteo da pokrenem jeste u vezi sa Pravilom 90h, i to se odnosi prvenstveno na advokata gospodina Mrkšića i to jedno pitanje koje je pokrenuo gospodin Bulatović u svom unakrsnom ispitivanju u vezi sa rukovođenjem i komandovanjem u Operativnoj grupi Jug. U pitanju gospodina Bulatovića tvrdilo se da u Operativnoj grupi Jug nije postojala jedinstvena komanda. Ako je to tako, ja mislim da bi tako trebalo pitanje da se formuliše svedoku.

SUDIJA PARKER: Ali to pitanje nije postavljeno. Dovoljno puta smo pregledali ta pravila i došli do zaključka da kada advokat ne sledi pravila, on će da snosi za to posledice. Vi ste sada pokrenuli to pitanje, i ako advokat optuženog bude smatrao da ta pitanja treba da se pokrenu, svakako će mu se dati prilika. Ali mislim da je u potpunosti jasno svim advokatima Odbrane da njihovo praćenje pravila jeste na njima, i da će oni snositi posledice, ukoliko to ne čine. I zbog toga bi možda trebalo da se ostavi po strani ovo što tužilac radi, pokušavajući da reši neka pitanja koja nisu jasno postavljena.

TUŽILAC SMITH: Časni Sude, zahvaljujem. Ja sam i shvatio da bi praksa trebalo da bude takva, ali budući da se to pitanje već postavljalo, ja sam ga ponovo pokrenuo. Časni Sude, trebaće mi otprilike petnaestak minuta za dodatno ispitivanje. Treba mi samo stalak za moje dokumente.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC SMITH

TUŽILAC SMITH – PITANJE: Dobar dan gospodine pukovniče, mogu sa sigurnošću da kažem da ispitivanje neće dugo trajati, i trebaće nam još petnaestak minuta. Gospodine pukovniče, postoji nekoliko pitanja koje bih hteo s vama da pojasnim a koja proizilaze iz unakrsnog ispitivanja advokata Odbrane. Dakle, prvo pitanje koje bih s vama želeo da razjasnim jeste pitanje "komandira" i "komandanta". Tokom ispitivanja razgovaralo se o određenim načelima. I mene sada zanima da li načela i funkcije rukovođenja i komande se takođe primenjuju i na komandira i na komandanta? Naravno, pri tome mislim i na potčinjene jedinice. Dakle, ta generalna načela, kako se ona iznose u pravilniku JNA u vezi sa rukovođenjem i komandovanjem. Da li se ona odnose na oba nivoa, dakle na nivo bataljona i na nivo čete?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, na oba nivoa.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: Takođe ste u svom svedočenju rekli u vezi sa Jurišnim odredom 1 da ne znate na koji je način komandovao major Tešić na svom području. Vi ste pretpostavili da je on formirao jurišne grupe i da je za to koristio čete i odrede koje su mu bile na raspolaganju na tom području. Da li sam pravilno shvatio vašu pretpostavku?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Jeste. Pretpostavljam da je trebao i da je tako formirao borbeni raspored jurišne grupe?

TUŽILAC SMITH – PITANJE: Ali ne znate da li je on stvarno i formirao jurišne grupe i koliko ih je bilo?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam tačno. Ali mogao je, s obzirom na sastav snaga, da formira tri do pet jurišnih grupa.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: A u vezi s formacijom jurišnog odreda, prepočinjavanje ili uključivanje drugih jedinica u okviru bataljona, da li bi vama bilo logično da se formiraju jurišne grupe s tim novim uključenim grupama, kao što je na primer, Teritorijalna Odbrana ili grupa Leva Supoderica?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Logično je da formira jurišne grupe od svojih potčinjenih formacijskih sastava, a to su čete. To bi bile te tri jurišne grupe, i da formira još dve od ova dva odreda. To je tri do pet... a da ne uključuje, a da ne uključuje jedinice... ove pripadnike ova dva odreda u sastav jurišnih grupa formacijskih četa, jer je to pitanje poznavanja ljudi i tako dalje. Mogao je da formira, znači, od svoje tri čete i ta dva, tri do pet jurišnih odreda. I logično je da ne uključuje te jedinice, mislim da...

TUŽILAC SMITH – PITANJE: A zašto bi bilo logično da se ne uključe jedinice Teritorijalne Odbrane?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne samo jedinice TO, nego ljudstvo iz jedne čete u drugu, da se spaja u smislu formiranja jedne jurišne grupe, nije pouzdano i zbog komandovanja jedinstvenog. Znači, jedan komandir, njega poznaju svi ljudi u tom, toj jedinici, i normalno je da on komanduje. Takvo cepkanje.... cepkanje i deljenje, nije efikasno u rešavanju borbenog zadatka.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: U odnosu na manje jedinice, dakle manje od odreda, za koje vi kažete da u strukturi Teritorijalne odbrane ima oko 700 ljudi, da li bi bilo logično pretpočiniti, odnosno uključiti manje jedinice u jurišne grupe s jedinicom koja ne poznaje dobro to područje?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da. Da, u početku...

TUŽILAC SMITH – PITANJE: Što se tiče ...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR:... zbog poznavanja prostora.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: Da li komandant bataljona, mislim tu na majora Tešića, da li on ima ovlašćenja da reguliše broj i sastav jurišne udarne grupe i to kao komandant jednog jurišnog odreda, na osnovu pravila, kako bi se izveo određeni zadatak?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Na osnovu zadatka iz odluke komandanta, on je dobio zonu, pravac i cilj i na osnovu pravila koja pominjete, sve ostalo radi efikasnosti izvršenja zadatka je na samostalnosti i na samoinicijativi dotičnog komandanta. Znači, mogao je da u cilju izvršenja zadatka koji je dobio od komandanta, odnosno realizacije odluke, da formira u skladu sa načelima, a načela su ovakva kakva sam vam rekao, uz primenu svih onih principa rukovođenja i komandovanja o kojima smo govorili. Grubu grešku komandant mu ne bi odobrio.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: Dakle, što se tiče formiranja jurišnih odreda, komandant ima određeni stepen nezavisnosti prilikom uspostavljanja tih grupa, formiranja tih grupa.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da. Što se tiče formiranja grupa u svom odredu, ima samostalnost i samoinicijativu. Mislim da je jasno. Ima tri elementa koja je dobio od komandanta: cilj, zonu i pravac, odnosno, eto, i vreme do kada mora da realizuje. I sad u skladu sa tim zadatkom, on postavlja, postavlja raspored.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: Hvala.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: A najoptimalniji raspored za mene, kao komandanta bataljona je, u ovom slučaju, tri jurišne grupe od formacijskih četa i dve jurišne grupe od ovih odreda, sa ponekim vodičem u svakoj grupi iz TO. To bi bilo najoptimalnije. A sad ne znam kako je on postavio.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: Da li vam je poznato da li je kapetan Radić bio komandant jurišne grupe?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, da. Kao komandir čete, pod pretpostavkom da je formirao jurišne grupe ovako, kako je logično, Radić je trebao da bude komandant jedne jurišne grupe.

ADVOKAT BOROVIĆ: Časni Sude?

SUDIJA PARKER: Gospodine Boroviću?

ADVOKAT BOROVIĆ: Oprostite kolega, pošto je ušlo pogrešno u transkript. Znači, 42. strana, red 19. Svedok je rekao da u svaku jurišnu grupu može da uđe "sa vodičem Teritorijalne Odbrane" a u transkriptu piše "sa snagama Teritorijalne Odbrane", što je bitno različito. Pa da pitate ponovo svedoka da li je izjavio da u sastav jurišne grupe, pored pripadnika čete, ulazi, najbolje bi bilo, i vodič Teritorijalne Odbrane... iz Teritorijalne odbrane, a ne snage Teritorijalne Odbrane. Hvala.

SUDIJA PARKER: Hvala gospodine Boroviću. Gospodine Smith, mislim da biste mogli da pojasnite ono što je svedok rekao.

TUŽILAC SMITH: Hvala.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: Pukovniče, odgovarajući na pitanje o jurišnim grupama i koje sve jedinice mogu da čine jurišnu grupu, da li ste vi rekli da se jedinica Teritorijalne Odbrane može pridodati jurišnoj grupi ili ste pak mislili na vodiča Teritorijalne Odbrane?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Prvo sam izjavio da ne znam kako je postavio, postavio raspored borbeni. Ali da sam ja komandant, logično je da postavim raspored po sledećem: tri jurišna odreda od formacijskih... tri jurišne grupe od formacijskih četa sa vodičima iz ovih odreda Teritorijalne Odbrane, koji su vezani za određene pravce i da formiram još dve jurišne grupe od ova dva odreda Teritorijalne Odbrane. A nikako da sa jačim snagama ojačavam jurišne grupe formacijskih četa od strane TO-a. Opet kažem, ne znam kako je on postavio.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: Ali bez obzira na to, ne postoji ništa u pravilima bataljona ili brigade, kojima se zabranjuje upotreba pripadnika teritorijalne odbrane u jurišnim grupama, zar ne?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne. Ali ja sam govorio u načelu da se teži da jedinice Teritorijalne Odbrane ili jedinice Jugoslovenske narodne armije ostanu kao formacijska celina za izvršenje... za izvršenje borbenog zadatka. To znači, treba formacijsku celinu uskladiti, odnosno dati joj zadatak u realizaciji komandantove odluke. Nikako nije dobro u određene formacijske celine prebacivati ljudstvo iz druge formacijske celine. Znači, ne bi bilo logično iz čete u četvu, a nije logično ni iz te teritorijalne odbrane u četvu, osim tih vodiča koji su sa tog prostora.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: Hvala. Takođe ste svedočili da je komandant Tešić kao komandant jurišnog odreda imao i *de iure* i *de facto* kontrolu nad Teritorijalnom Odbranom i takođe nad jurišnim odredom Leva Supoderica, koji je bio prepočinjen Jurišnom odredom 1. Da li je to tačno?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: I koji je bio u zoni, odnosno rejonu dejstva Jurišnog odreda 1. Tačno je.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: Da li je taj princip rukovođenja i komandovanja, dakle postojanje i *de iure* i *de facto* komande i kontrole nad jedinicama u jurišnom odredu, da li bi to takođe važilo i za komandanta, odnosno za komandira jurišne grupe, ukoliko bi jedinice bile unutar jurišne grupe? Dakle, da li bi i komandant jurišne grupe imao i *de facto* i *de iure* kontrolu nad jedinicama?

ADVOKAT BOROVIĆ: Časni Sude.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

SUDIJA PARKER: Gospodine Boroviću, izvolite.

ADVOKAT BOROVIĆ: Mislim da je ovo pitanje potpuno nedorečeno, jer smo imali odgovore šta znači u konkretnoj situaciji popunjavanje četa kao jurišne grupe nekim drugim pripadnicima vojnih snaga. Ako pitamo svedoka – ako je teritorijalna odbrana bila u okviru čete, da li je *de iure* i *de facto* komandir čete imao ovlašćenje, onda pitanje ovo je više nego sugestivno. Jer smo čuli od svedoka da formacijski teritorijalna odbrana, cela jedinica ne može da uđe u četvrtu i da to sačinjava jurišnu grupu. To je više puta svedok odgovorio. Čini mi se, izvinjavam se, da je ovo bilo "zamka" pitanje, pa bih insistirao da se bude preciznije u ovome, da bi svedok dao jasan odgovor, a da ne ulazi u suštinu pitanja kolege tužioca.

SUDIJA PARKER: Hvala gospodine Boroviću. Mislim da je svedok jasno pokazao da ne može da se dovede u zamku takvim pitanjima, ako i postoji takva opasnost. Mislim da on može bezbedno da odgovori na to pitanje. Da, gospodine Smithh?

TUŽILAC SMITH – PITANJE: Gospodine, u ovom predmetu postoje dokazi o tome da je kapetan Radić rekao: "U jednom trenutku bilo je otprilike 500 ljudi različitih nacionalnosti i pripadnika različitih stranaka u četvrti kojom sam ja komandovao. Bilo je aktivnih vojnika, bilo je dobrovoljaca, četnika i srpskih dobrovoljaca. Ja sam sve njih morao da ujedinih pod svojom komandom kako bih obezbedio uspeh. Tog dana su 44 dobrovoljca napustila moju jedinicu. Ostala je jedinica od 300 vojnika i mi smo se reorganizovali."

ADVOKAT BOROVIĆ: Časni Sude?

SUDIJA PARKER: Gospodine Boroviću, izvolite.

ADVOKAT BOROVIĆ: Časni Sude, čini mi se da o ovome do sada niko nije pričao ni u glavnom, ni u unakrsnom ispitivanju. Mislim da je ovo prekoračenje ovlašćenja uvaženog kolege.

SUDIJA PARKER: Pa i ja se sećam isto kao i vi gospodine Boroviću da ovo nije bilo pokrenuto. Ali pitanje jeste pokrenuto određenim pravcima unakrsnog ispitivanja, tako da ću ja dozvoliti da se ovaj deo iskaza predoči svedoku.

TUŽILAC SMITH: Hvala časni Sude. I u vezi sa tim, ovo nije bilo u obliku usmenog iskaza, već se radi o dokaznom predmetu broj 353, koji je predočen preko svedoka u tom konkretnom intervjuu.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: Svedoče, ovaj deo koji sam vam upravo pročitao odnosi se na navodno priznanje kapetana Radića da je on u jednom trenutku komandovao nad 500 ljudi, a kasnije nad 300, i da su se među njima nalazile čete, dobrovoljci, rezervisti i tako dalje. Pod pretpostavkom da su ove činjenice tačne, kako biste vi klasifikovali tu jedinicu koja se sastojala prvo od 500 pripadnika, a zatim od 300? Kako biste je vi u vojnom smislu klasifikovali? Koja bi to bila vrsta jedinice?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Pa od nivoa... Kada je u pitanju nivo, od nivoa bataljona do čete. Znači, startovala je sa bataljonom, a završilo se na nivou brojne veličine jedne čete. E sad, ne ulazeći u to priznanje o kome ste sada govorili, treba da bude jasno znači, da je jedino kao komandir čete Radić imao aktivni sastav mirnodopske vojske i rezervni sastav, dopuna. To je bila formacijska četa Prvog bataljona Gardijske motorizovane brigade. Jedinice TO-a, ako nije odlukom komandanta Jurišnog odreda 1 veći deo pretpočinjen kapetanu Radiću, onda to brojno stanje nije veliko. Ovi dobrovoljci koje pominjete, oni su mogli sa odlukom... po odluci komandanta Jurišnog odreda 1, majora Tešića, biti kompletno pridodati Radiću, ili su mogli po delovima, svakoj od ove tri čete, odnosno tri jurišne grupe, koje su postojale u rejonu dejstva Jurišnog odreda 1. I to smanjenje mi sad nije jasno – od bataljona u početku, do 300 na kraju? Kako se osipalo? Ne mogu da odgovorim.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: Hvala. Međutim, što se tiče termina "jurišne grupe" i "jurišni odredi", ova grupa prvo od 500 pripadnika, pa zatim od 300 pripadnika, da li bi se to moglo klasifikovati kao jurišne grupe ili kao jurišni odredi. Ili možda nešto treće?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ova brojna veličina od 500 ljudi bi ušla u klasifikaciju jurišnog odreda, znači, klasifikacija "jurišni odred". Ali nije tako klasifikovano, verovatno odlukom komandanta Jurišnog odreda 1, jer je već on... To je onda odstupanje od načela ako je u ratnim... u takvim nekim uslovima, kao što su bili u Vukovaru moguće – da je brojna veličina bila nivoa jurišnog odreda, a da je naziv ostao "jurišna grupa". Promenljivo brojno stanje je bilo u određenim periodima. Ali o tome smo govorili.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: Vi ste svedočili da su odredi Teritorijalne Odbrane po uobičajenim pravilima imali otprilike 700 ljudi. Da li je to tačno?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da. Tačno.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: I na osnovu toga mislim da ste vi rekli da jedan jurišni odred te veličine ne bi bio deo jurišne grupe, i to jednostavno zbog samog brojnog stanja. Da li je to tačno?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: Takođe ste svedočili da je teritorijalni odred Petrova gora imao oko 150 do 200 ljudi, dok se nalazio u Vukovaru. Da li je to tačno?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Tačno je u početku. Ali sam ulazak dobrovoljaca... dobrovoljaca kao što su dobrovoljci Šešeljeve stranke, koji su pristupili, mogao je biti regulisan i u onom smislu da jedan deo bude u odredu Leva Supoderica, a jedan deo da uđe u sastav, sastav ovih jurišnih grupa ostalih. Taj deo dobrovoljaca mi nije jasan u kom obimu je uticao na povećanje brojnog stanja, s obzirom da mi nije bilo poznato koje je to brojno stanje dobrovoljaca ulazilo u sastav tog jurišnog odreda. Inače, taj Jurišni odred 1, on je bio brojčano najjači, s obzirom na prisustvo još dve jedinice TO. U odnosu na sve ostale koji su bili uglavnom formacijski ranga bataljona.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: Da li možete da nam kažete koje je bilo brojno stanje Leve Supoderice, dakle koliko ljudi je bilo u njoj?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam precizno, ali pretpostavljam da nije po načelu taj odred bio, kao što je bio odred Petrova gora u početku.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: Što se tiče navodnog priznanja u vezi brojnog stanja, brojne veličine jedinice kojom je komandovao kapetan Radić, a takođe vezano za činjenicu da je odred Teritorijalne Odbrane Petrova gora bio manji od 700 ljudi, da li se može reći da u skladu sa uobičajenim načelima koja važe za veličinu jurišnih grupa i za veličinu jurišnih odreda, da to nije nužno moralo da odgovara situaciji u Vukovaru?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da. Specifična situacija je nalagala mogućnost da se i to prihvati i da se prihvati to bez obzira što nije u skladu sa načelima. Uostalom, ni odluka komandanta Operativne grupe Jug nije išla u pravcu da se taj jurišni odred... da se od tog jurišnog odreda formiraju dva jurišna odreda, kad je u pitanju jedna takva, takva veličina sa brojnim stanjem tog jurišnog odreda.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: Hvala vam. Odgovarajući na jedno od pitanja gospodina Borovića, vi ste rekli da čete nemaju svoje štabove, već da imaju osmatračnice tokom borbenih dejstava. Da li je to tačno?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: A što se tiče situacije kada, na primer, komandant jurišne grupe planira određene aktivnosti, kako biste vi nazvali to mesto na kome on to planira? Da li bi to bilo osmatračko mesto ili postoji neki drugi naziv?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne postoji. Uvek je to osmatračnica komandira čete. Nivo planiranja kojim se on bavi je takav da postavlja zadatke na zemljištu uglavnom, sa jednog do tri mesta, ili sa jedne do tri radne tačke.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: I da li možete Sudu da kažete koju vrstu pomoći ima komandir jurišne grupe u borbenim dejstvima? Vi ste rekli da u štabu, komandnom štabu postoje oficiri, ali da na osmatračkom mestu nema toga. E sada, da li komandir čete ima neku vrstu pomoći koja se može okarakterisati kao neka vrsta štaba?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Komanda bataljona ima nekoliko starešina u komandi. Znači: komandant, zamenik, pomoćnik za moral, pomoćnik za pozadinu, i to bi bili ti oficiri na nivou bataljona. To bi bio dovoljan broj oficira koje bi komandant jurišnog odreda imao na raspolaganju da u svaku jurišnu grupu pošalje po jednog, i kad komandir postavlja zadatke, i kad zadatke realizuje. To je sa nivoa bataljona i to se u praksi tako radi i to je u principima komande. A sa nivoa brigade, odnosno jurišne... jurišnog odreda, se takve ekipe upućuju u komandu bataljona i sa ciljem da prate situaciju u bataljonu i težišno tamo gde se rešava... rešava problem vezan za realizaciju određenog cilja. Znači, iz brigade bi mogao biti jedan, u bataljonu do dva, u kontroli pomoći, odnosno jurišnog odreda, a jedan od ta dva bi se mogao naći u jednoj od jurišnih grupa, ako je tamo težište, i iz bataljona jedan do dva, dvojica starešina. Znači, u praksi više oficira sa, iz brigade, iz bataljona, odnosno iz jurišnih... jurišnog... jurišne... jurišnog odreda ne bi trebalo da bude više. Prema tome, nema šanse da se formira štab.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: Hvala. U vezi sa jurišnom grupom i pod pretpostavkom da je brojno stanje jurišne grupe bilo između 500 i 300 ljudi, šta bi se očekivalo, koju vrstu pomoći bi komandir jurišne grupe imao? Dakle, koju vrstu pomoći na koju bi mogao da se osloni za funkcionisanje ove jurišne grupe?

ADVOKAT BOROVIĆ: Časni Sude?

SUDIJA PARKER: Izvolite gospodine Boroviću.

ADVOKAT BOROVIĆ: Čini mi se da sam ovog puta u pravu. Pre svega, više puta uvaženi kolega pominje "imamo priznanje Radića". Nemamo uopšte priznanje Radića, niti je proveren taj intervju. Ali, ako je rekao svedok da 500 ljudi mogu sačinjavati samo jurišni odred, ne možemo zaboraviti taj odgovor, pa pitati "Koju podršku može imati jurišna grupa od 500 do 300 ljudi?" Zato bih molio da ipak prati kolega šta mu odgovara svedok, ali ono što odgovara naravno interesima Odbrane i Tužilaštva.

SUDIJA PARKER: Gospodine Smith, izvolite?

TUŽILAC SMITH: Hvala. Ja mislim da vrlo pažljivo pratim sve. Svedok je rekao da su u Vukovaru veličine jurišnih odreda i jurišnih grupa, da su se veličine razlikovale od onoga što bi bilo uobičajeno po pravilima. Zato sam smatrao da je ovo jedno razumno pitanje.

SUDIJA PARKER: Ja nisam ni sugerisao da vi ne treba da postavite to pitanje. E sad, da li u tom obliku je to pitanje nama od koristi, zavisice o našim zaključcima u vezi sa osporavanim činjenicama. Međutim, to je potpuno drugo sporno pitanje.

TUŽILAC SMITH: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: Gospodine, bez obzira da li se jedna grupa naziva jurišnom grupom ili jurišnim odredom, ako je čovek na čelu grupe od 500 do 300 ljudi u borbenoj operaciji, kakvu biste vrstu pomoći očekivali da će taj komandir imati? Dakle, u smislu osoblja?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, u smislu brojnog stanja morao bi imati, a to brojno stanje je u zavisnosti... toliko brojno stanje je verovatno diktirano širinom zone i... i složenosti cilja koji treba da ostvari. Ako je takvo brojno stanje bilo u odnosu na ostale jurišne grupe, u ovom slučaju u okviru tog jurišnog odreda, onda bi težište pomoći trebalo da bude na toj jurišnoj grupi. I šta se može očekivati od te pomoći? Može se očekivati pomoć iz komande bataljona. Jedan do dva, dvojice najodgovornijih starešina, možda i komandant bataljona, odnosno jurišnog odreda na tom pravcu. Samo toliko. Ništa više, jer nema, nema snaga u komandi bataljona.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: Hvala vam. Sada bih hteo da pređemo na jednu drugu temu koja se odnosi na snagu jedinica Operativne grupe Jug u toj zoni odgovornosti. Moj uvaženi kolega Vasić pokazao vam je jedan dokazni predmet broj 370, i on se odnosio na sastav Operativne grupe Jug od 16. novembra. U toj prilično dugačkoj listi videli ste određeni broj bataljona koji su bili na raspolaganju u Operativnoj grupi Jug. Da li se sećate da ste videli taj dokument? On se sastoji od prilično velikog broja stranica.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da. Video sam.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: U tom dokumentu jedinica Teritorijalne Odbrane Petrova gora nije obuhvaćena, i nijedna druga jedinica teritorijalne odbrane, kao ni jedinica Leva Supoderica. Da li možete da objasnite zašto te jedinice nisu bile u tom

rasporedu, a vi ste rekli da one jesu potpadale pod Operativnu grupu Jug, odnosno u tu zonu odgovornosti?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Pretpostavljam da je ovaj pregled, koji je slat pretpostavljenoj komandi, se odnosio na jedinice Jugoslovenske narodne armije koje su bile angažovane. Ne mogu da se setim da li su tu i drugi komandanti, u tom pregledu, slali izveštaje o jedinicama teritorijalne odbrane. Ako bih mogao da vidim pregled. Moja pretpostavka, ako ih nema tu u pregledu, da je traženo da se sačini pregled angažovanih jedinica JNA i dostavi Prvoj upravi Generalštaba.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: Hvala. Sada bih hteo da razgovaramo o Teritorijalnoj Odbrani Vukovar. U svom iskazu tokom unakrsnog ispitivanja rekli ste da je Miroljub Vujović imenovan za komandanta Teritorijalne Odbrane Vukovar 20. ili 21. novembra, kada je od vas pukovnik Mrkšić zatražio da napravite nacrt naređenja u tom smislu. Da li je to tačno?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Tačno je. Tačno je ono što sam izjavio. Znači, naloženo mi je da napišem naređenje. Naređenje je potpisano. Da li 20., da li 21. ne mogu da se setim. A kad je stupilo na snagu, isto tako. Verovatno odmah.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: Hvala vam. Takođe ste rekli da je bilo neuobičajeno, ali da je pukovnik Mrkšić imao mogućnost da imenuje komandanta Teritorijalne Odbrane umesto civilnih vlasti. Da li možete da objasnite zašto je to neuobičajeno?

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude?

SUDIJA PARKER: Gospodine Vasiću, izvolite.

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, mislim da je moj uvaženi kolega pogrešno zapamtio ili pogrešno interpretirao ono što je svedok rekao. Svedok je rekao decidirano da on nije imao zakonskih mogućnosti da postavi komandanta štaba Teritorijalne Odbrane.

SUDIJA PARKER: Ne mogu da kažem gospodine Smith da se tačno sećam tog iskaza.

TUŽILAC SMITH: S tim u vezi, ja sam reč "mogućnost imao" iskoristio više u generalnom smislu a ne u pravnom smislu i o tome sam hteo da postavim i neka dodatna pitanja u vezi s tim da li je pukovnik Mrkšić imao mogućnosti ili nije imao mogućnosti da to uradi.

SUDIJA PARKER: Da li vi govorite o praktičnoj mogućnosti ili o pravnim ovlašćenjima?

TUŽILAC SMITH: Pa zapravo govorim i o jednom i o drugom.

SUDIJA PARKER: U vreme borbenih operacija, moraju da se preduzimaju vrlo različiti koraci i često su pitanja zaista tehničke prirode, pa možda ne bi bilo loše da govorite upravo u smislu pravnih ovlašćenja.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: Gospodine, u vreme kada je pukovnik Mrkšić izdao, odnosno od vas zatražio da sastavite naređenje kojim se Miroljub Vujović postavlja na mesto komandanta Teritorijalne Odbrane, da li ste vi verovali da on ima pravna, zakonska ovlašćenja da to uradi ili ne?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Mislim da nije imao ni zakonske ni pravne mogućnosti da to uradi. I izjavio sam na pitanje gospodina Vasića da sam se iznenadio, ali nisam imao priliku da uđem u suštinu propisa i zakona, niti sam imao vremena ni da ga upozorim. Jednostavno, tako mi je naredio i smatrao sam da je to u skladu sa nekim propisima i zakonom. Mada lično sam u tom trenutku pomislio da nije i mislim da nije.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: U mirnodopsko vreme, koje bi bilo odgovarajuće telo koje bi imenovalo komandanta Teritorijalne Odbrane?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: E, znači, kad smo govorili o nadležnostima nad Teritorijalnom Odbranom, u zavisnosti od nivoa, društveno-politička zajednica, društveno-politička organizacija, opština, republika, najviši nivo formiranja i komandovanja, rukovođenje i komandovanje Teritorijalnom Odbranom - Štabovi Teritorijalne odbrane su ti koji imaju... imenuju komandante odreda Teritorijalne odbrane. Pošto u to vreme je u jednom periodu bio štab, pa se štab raspao, pa ako ga je formirala Vlada Autonomne Oblasti Srpska Krajina, komandant toga štaba je bio nadležan da postavi, odnosno Vlada, Vlada je bila nadležna da postavi komandanta štaba Teritorijalne Odbrane, Miroljuba Vujovića. Međutim, koliko se ja sećam, nije bilo govora o postavljanju Vujovića na dužnost komandanta štaba, nego komandanta Teritorijalne Odbrane Vukovara.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: Činjenica da je pukovnik Mrkšić od vas zatražio da napravite nacrt ovog naređenja, da li to upućuje na činjenicu da u to vreme nije postojala civilna vlast koja bi funkcionisala na pravi način, pa je zbog toga on iskoristio svoja vojna ovlašćenja da to uradi?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, moguće.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: Sada prelazimo na jednu drugu temu. Dakle u odgovoru na pitanje mog uvaženog kolege gospodina Bulatovića u vezi sa Operativnom grupom Jug koji je rekao da Operativna grupa Jug nije imala jedinstvenu komandu tokom borbenih operacija, i vi ste rekli da je to tačno. Tokom glavnog ispitivanja, razgovaralo se u više navrata na osnovu dokumenata, na osnovu naređenja, da je pukovnik Mrkšić bio komandant Operativne grupe Jug za tu zonu odgovornosti, dakle svih jedinica, JNA jedinica i jedinica Teritorijalne Odbrane koje su bile pod njegovom komandom. Da li možete da objasnite šta ste mislili kada ste rekli da Operativna grupa Jug nije imala jednostarešinstvo, odnosno jedinstvenu komandu? Sada to više nije potpuno jasno.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Mislim da sam gospodinu Bulatoviću odgovarao na pitanje da li je postojala naredba kojom se komanda Gardijske brigade određuje za komandu Operativne grupe Jug. I odgovorio sam da se ne sećam te naredbe, da je nisam video. Prema tome, niko nije pisano odredio i postavio pukovnika Mrkšića za komandanta Operativne grupe Jug, prema mojim saznanjima. Kako nisam video tu naredbu, osim ako ga je usmeno postavio komandant Prve vojne oblasti kojoj je Gardijska brigada bila potčinjena i Operativna grupa Jug, general Panić, što nije u redu, jer mora da bude pisano naređenje. A što se tiče jedinstva komande, ako je ili po aktu ili po usmenom naređenju komanda Gardijske brigade

preuzela komandovanje nad Operativnom grupom Jug, tu je kadrovski i u svakom drugom smislu bila osposobljena da komanduje svim snagama u zoni operacije, i to je i činila, sa punim jedinstvom, kad je u pitanju jedinstvo komandovanja.

SUDIJA PARKER: Gospodine Smith, pitam se da nismo ovde pomešali dve različite ideje. Čini mi se da ono što ste vi citirali iz iskaza se odnosi na to da je postojalo istureno komandno mesto, jedno drugo komandno mesto. Dakle, da nije postojala jedinstvena komanda u tom kontekstu.

TUŽILAC SMITH: Moguće je da sam pogrešno protumačio taj odgovor u tom smislu. Pitam se da li mogu da postavim još jedno pitanje s tim u vezi?

SUDIJA PARKER: Izvolite.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: Gospodine pukovniče, u razdoblju kada ste vi bili u Vukovaru u vreme borbenih operacija, da li ste ikada čuli da je neko u pitanje doveo komandu pukovnika Mrkšića kao komandanta Operativne grupe Jug ili doveo u pitanje njegovu autentičnost ili legitimnost?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne, niti sam čuo, niti sam se pitao.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: Hvala vam. I poslednja tema koja se odnosi na majora Šljivančanina. U vezi sa evakuacijom ljudi iz vukovarske bolnice 20. novembra 1991. godine, da li ste znali kakvu je ulogu igrao major Šljivančanin?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Nisam znao precizno, jer nisam komunikaciju između njega i komandanta čuo praktično nikada. Izneo sam u tom odgovoru da je bilo logično da tom evakuacijom rukovodi načelnik štaba, da bude nosilac. Ali to je samo logično. Naredbom to nije regulisano. I dao sam pretpostavku da je možda pukovnik Mrkšić načelniku štaba usmeno to naredio, jer i jedan izveštaj sa lica mesta govori o tome da je načelnik štaba bio tamo i da tamo ima određenih problema. Mesto Šljivančanina u tom delu nisam mogao da sagledam, ali sam posetu ove trojice ljudi iz organa bezbednosti povezo sa njihovim zadatkom, mogućim zadatkom da utvrde kako teče evakuacija, je li to sve u redu, je li organizovano, i da o tome izveste pretpostavljenu komandu.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: Hvala gospodine pukovniče, i važno je da se potpuno jasno razlikuje ono što ste činjenično znali, i logičnog zaključivanja koje vi izvodite. U vezi sa zadacima majora Šljivančanina u operaciji Vukovar, da li ste znali šta su konkretno bili njegovi zadaci?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Nisam znao.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: Pukovniče...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Znao sam opšte zadatke, samo opšti zadatak organa bezbednosti. To je operativno-bezbednosni rad, pokrivanje jedinica u smislu zaštite, kontrole obezbeđenja i tako dalje. To je uopšteno. A konkretne zadatke organa bezbednosti – ne. Nisam znao ni tada, niti sam kasnije, ni kroz školovanje. To nije oblast kojom sam se ja bavio.

TUŽILAC SMITH – PITANJE: Hvala vam. I gospodine pukovniče, moje poslednje pitanje. Zapovedni lanac u smislu izveštavanja između majora Šljivančanina i

pukovnika Mrkšića, da li je između njih dvojice postojao još neko, dakle još neko osim njih dvojice?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: U lancu ne. Direktan kontakt. Znači, kada sam rekao da je načelnik bezbednosti direktno potčinjen komandantu, to je znači u lancu – nema između. E sad, kako su oni komunicirali to stvarno ne znam.

TUŽILAC SMITH: Hvala časni Sude, ja sam završio svoje dodatno ispitivanje.

SUDIJA PARKER: Hvala gospodine Smith. Gospodine pukovniče, postoji samo jedna manja stvar koju je uočilo Pretresno veće. Da li imate ovaj veliki folder još uvek pred sobom? To je tabulator 10, dokazni predmet broj 401. Ja mogu da govorim samo o engleskoj verziji toga. Ali tu postoje dva unosa koja se pojavljuju na stranici 39 prevoda na engleskom jeziku ratnog dnevnika. Jedan se odnosi na 17. novembar, u 23.55 časova a drugi na samo nekoliko sati kasnije, 18. novembra u 01.40 časova. To je jedan veći unos. Dakle, prvi je poslednji unos za 17. novembar, a drugi je prvi unos za 18. novembar, ako vam to pomaže da pronađete na BHS-u. Ali ja moram da kažem da ja to nisam uspeo da pronađem na BHS-u. Prvi se odnosi na potpukovnika Lešanovca u 23.55 časova, a u drugom unosu se govori o poručniku Lešanoviću, dakle u 01.40 časova. I sada je pitanje vrlo jednostavno. Da li je tu došlo do greške ili je tu reč o dve različite osobe, budući da se taj čovek jednom opisuje kao potpukovnik, a drugi put kao pukovnik Lešanović?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ: Časni Sude, ja sam pronašao ovo. Ovaj unos od 23.55 od 17. U pitanju je potpukovnik Lešanović. On je bio načelnik artiljerijsko-raketnih jedinica protivvazdušne odbrane. I sad bih vas zamolio da me uputite na taj drugi, pošto nisam zapamtio gde se pominje.

SUDIJA PARKER: U engleskoj verziji to je odmah sledeće, dakle u 01.45 časova, 18. novembra. I tu se na početku govori o Marinu Vidiću, a na samom kraju unosa govori se o poručniku Lešanoviću.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ: Časni Sude, evo ja sam našao "Vođa dežurnog tima p.pukovnik..." znači potpukovnik "...Lešanović, zakazao je razgovor za 07.00 časova 18. novembra". Ako se to odnosi.... znači, unos je i u jednom i u drugom slučaju potpukovnik. p.pukovnik.

SUDIJA PARKER: Hvala vam. Izgleda da je u ovom drugom unosu u engleskom prevodu izbačena reč "potpukovnik", i tu nema ništa čudno. Dakle, on je bio komandant. Spomenuli ste da je on, potpukovnik Lešanović došao iz artiljerijske baterije. Da li je to tačno?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ: Potpukovnik Lešanović je bio u štabu komande Gardijske brigade, načelnik artiljerijsko-raketnih jedinica protivvazdušne odbrane... protivvazdušne odbrane.

SUDIJA PARKER: Hvala vam, hvala vam na tome. Izgleda da je ova misterija rešena i da nije reč o dve različite osobe, nego o jednoj osobi, i da je on bio na čelu dežurnog tima te noći. Ja vam se zahvaljujem.

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA PARKER: Gospodine pukovniče, sigurno ćete biti zadovoljni da čujete da je ovim završeno vaše svedočenje. Pretno veće vam se zahvaljuje na vašem dolasku i pomoći koju ste nam pružili. Znam da ste proveli dugo vreme na mestu svedoka. Zahvalni smo vam na vašem svedočenju i slušali smo ga sa velikom pažnjom. Sada možete da se vratite kući i onome čime se bavite. Mnogo vam hvala.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ: Hvala i vama.

(svedok napušta Sudnicu)

SUDIJA PARKER: Gospodine Smith ili gospodine Moore, gledam na sat i čini mi se da bi ovo bio dobar trenutak za pauzu. I sigurno ćemo posle pauze nastaviti sa novim svedokom. Dakle nastavićemo u 15.45 časova.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Koliko sam shvatio, treba pokrenuti jedno pitanje u odsustvu svedoka. Gospodine Lukiću, izvolite.

ADVOKAT LUKIĆ: Tako je je poštovani Sude. Dobar dan. Obraćam se u ime sva tri tima Odbrane. Molili smo da svedok ne bude prisutan, da vas obavestimo o jednoj činjenici koja nas brine i interesuje. Naime, prilikom čitanja transkripta sa svedočenja ovog svedoka pred Beogradskim sudom, on je obavestio tada, odnosno svedočio, da je kod sebe u posedu zadržao radnu beležnicu koju je kao tadašnji starešina JNA imao pri sebi tokom borbenih dejstava u Vukovaru. Mi smo prethodno delove te beležnice, koji sačinjavaju određeni spiskovi, dobili. Ali kada smo saznali za taj podatak... od Tužilaštva, normalno. Ali kada smo saznali za taj podatak da je on kod sebe zadržao celokupnu radnu beležnicu, onda smo se mi u januaru mesecu na jednom sastanku sa Tužilaštvom, obratili kolegama tužiocima i zatražili da nam se omogući da izvršimo uvid u celokupnu radnu beležnicu. To smo takođe Tužilaštvu skrenuli pre otprilike desetak dana, ja mislim, kada smo saznali da ovaj svedok dolazi u Sud. I nas je tužilac obavestio, gospodin Moore, da je on nama dao relevantne delove te beležnice, da je on pregledao celu beležnicu i da smatra da su nam dati relevantni delovi. Mi i dalje smatramo da kao Odbrana imamo pravo da se upoznamo sa celokupnom tom beležnicom, i da smo to trebali, u stvari, da dobijemo, još znatno ranije, još kada smo u januaru ukazali Tužilaštvu da svedok to ima kod sebe i da je zvanično o tome obavestio sudske organe.

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore?

TUŽILAC MOORE: Ja ne vidim tu nikakvih problema. Mi smo dali kopije uvažanim kolegama, kopije materijala za koji mi smatramo da je relevantan. Radi se o 17 strana iz njegove radne beležnice. To je broj 125 po Pravilu 65ter. Mi nemamo

original. Imamo samo fotokopiju. Ja sam sa svedokom razgovarao o dokumentu. Radi se o njegovom privatnom dokumentu. Ja sam ga pitao da li postoji još neki materijal osim onog koji smo mi obelodanili i da li postoji neki relevantan materijal. A koliko ja mogu da utvrdim na osnovu datuma, mislim da postoje određene beleške za 21. novembar, ali ne vezano za svedočenje u ovom predmetu. Tiče se drugih stvari. Dakle, mi smo ispunili naše obaveze onako kako ih mi vidimo, i mi smatramo da je na svedoku da odluči da li želi da obelodani nešto što se tiče neke druge teme, što je poverljive prirode i što je u njegovom posedu.

SUDIJA PARKER: Da li ste vi dobili kompletan dokument?

TUŽILAC MOORE: Ne, nemamo kompletan dokument. Imamo ga tek šest dana. Tu postoji i drugi materijal koji nije relevantan za ovaj predmet. On je bio vojni policajac. Dakle, tu postoje određene stvari koje se tiču drugih pitanja. Naravno, ukoliko postoji nešto što je relevantno Odbrana bi trebalo to da vidi. Ali, treba uspostaviti ravnotežu između toga i prava na privatnost tog svedoka.

SUDIJA PARKER: Ja mislim da nije na Tužilaštvu da o tome odluči , nego na Pretresnom veću.

TUŽILAC MOORE: Naravno.

SUDIJA PARKER: Gospodine Lukiću, samo jedan može da stoji. Molim vas sedite. Da. Pretresno veće treba da se uveri da li u toj radnoj beležnici postoji još neki materijal koji je relevantan, dakle relevantan za svedoka koji će svedočiti u ovom predmetu. Možda će Pretresnom veću biti potrebno neko vreme da o tome odluči. Nesumnjivo da je beležnica u rukopisu i da nije na engleskom jeziku.

TUŽILAC MOORE: Da. Međutim, ne radi se o obimnoj beležnici. Nema tu puno materijala. Postoje datumi vezani za ono o čemu će svedok svedočiti ovde, a onda postoje i druga pitanja pod drugim datumima.

SUDIJA PARKER: Pa da. To će onda verovatno malo olakšati posao Pretresnom veću. Hvala vam gospodine Moore. Gospodine Lukiću, da li ste hteli još nešto da dodate?

ADVOKAT LUKIĆ: Moram da napomenem još samo jednu stvar. Ne radi se o privatnim beleškama i privatnom dokumentu svedoka. Radi se o radnoj beležnici koju svaki oficir JNA sa sobom ima, nosi, gde su stranice obeležene i gde je starešina po završetku određenog zadatka, odnosno službe, dužan da taj dokument preda u arhivu jedinice. I on je na svom svedočenju u Beogradu rekao da je znao to, a da to nije vratio. Tako da ne možemo to da tretiramo kao privatni dokument, nego kao jedan vrlo zvanični dokument. A mi ga nismo mogli tražiti od svedoka Tužilaštva, osim preko kolega iz Tužilaštva. I mi smo to tražili još u januaru.

TUŽILAC SMITH: Ne znam zašto sada moj uvaženi kolega komplikuje stvari oko toga. Ja sam rekao svedoku da donese dokument u sudnicu. Ukoliko oni budu zatražili da vide taj dokument, dobiće ga. Ne vidim tu nikakvih problema i ne znam zašto moj uvaženi kolega ulaže prigovor na ovakav način. Dakle, dokument je na raspolaganju.

SUDIJA PARKER: Da li vi u stvari, kažete da se svedok ne protivi tome da advokati Odbrane pogledaju taj dokument?

TUŽILAC MOORE: Pa, svedok je bio dosta ravnodušan u vezi samog dokumenta. Ja ne mislim da se radi o nekom teškom čoveku. Mislim da neće biti nikakvih poteškoća, naravno, ukoliko Odbrana bude želela da vidi a pretpostavljam da se on neće protiviti tome.

SUDIJA PARKER: Pa nije da je tako, kao i ono što ste vi rekli Pretresnom veću pre toga. Jer koliko sam ja shvatio, vi ste rekli da je svedok rekao da ne želi da se to obelodani Odbrani?

TUŽILAC MOORE: Ne, samo u vezi onoga što se ne tiče Vukovara, niti incidenta na Ovčari.

SUDIJA PARKER: Pa zbog toga sam ja i mislio da se radi o problemu koji treba da reši Pretresno veće pošto pogleda dokument. Dakle, da li treba obelodaniti samo delove ili čitav dokument. Međutim, na osnovu ovoga što ste sada rekli, to je nepotrebno, budući da će svedok omogućiti da dokument bude dostavljen Odbrani tokom noći.

TUŽILAC MOORE: Ja sam hteo još nešto da pokrenem i možda će to biti od interesa mojim uvaženim kolegama. Stranice su numerisane, i ja ću ovaj dokument obraditi preko grafoskopa i onda će se tu videti strane i relevantni datumi, tako da će i moje kolege moći da vide to. Dakle, neće biti nikakvih problema.

SUDIJA PARKER: Gospodine Lukiću, izgleda da ovaj problem isparava evo, dok govorimo o njemu. Međutim, videćemo kako će se razvijati situacija. Svedok će biti pozvan, vodiće se glavno ispitivanje. Ukoliko se radi o značajnom dokumentu, Odbrana će moći to preko noći da pregleda. Međutim, budući da postoje datumi u beležnici, izgleda da verovatno postoje i unosi vezani za neka druga pitanja, tako da možda advokatima Odbrane neće biti potrebno puno vremena da ispitaju relevantne delove. Videćemo. Gospodine Moore, izvolite.

TUŽILAC MOORE: Pozivam svedoka.

(svedok je pristupio Sudu)

Svedok Dragan Vezmarović

SUDIJA PARKER: Dobar dan, gospodine. Molim vas da naglas pročitate ovu izjavu koju vam upravo pruža sudski poslužitelj.

SVEDOK VEZMAROVIĆ: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA PARKER: Hvala vam. Molim vas, sedite. Gospodine Moore, izvolite.

TUŽILAC MOORE: Hvala časni Sude.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC MOORE

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Molim vas recite nam vaše ime i prezime.

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Zovem se Dragan Vezmarović.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A datum rođenja?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: 2. dvanaesti 1952. godine.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Šta ste po nacionalnosti?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Srbin.

TUŽILAC MOORE: Ja sam hteo da postavim nekoliko sugestivnih pitanja svedoku u vezi sa prve dve stranice njegove izjave, a zatim da pređem na 3. paragraf 3. stranice, budući da se radi o opštim podacima, pa pretpostavljam da neće biti prigovora?

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li je to tačno da ste bili rezervni kapetan u 80. motorizovanoj brigadi JNA?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Vi ste rekli da ste bili komandir čete vojne policije te brigade, da li je to tačno?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hteo bih sada da porazgovaramo o raznim kursevima, odnosno o raznoj obuci koju ste prošli, kako biste mogli da radite u sklopu vojne policije. Recite nam molim vas, koju obuku ste prošli, uopšteno, kratko?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Prvi deo obuke bio je u Bileći 1977. i 1978. godine. To je inače Škola rezervnih starešina. Posle toga sam mesec dana bio u Pančevu i zadnji period vojnog služenja je bio u Podgorici. Iza toga sam bio osposobljen za komandira voda vojne policije. U narednim godinama išao sam u dva navrata ponovo u Pančevo za komandira, u obuci za komandira čete vojne policije.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Koju vrstu poslova obavlja vojna policija u okviru brigade?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Pa zadaci vojne policije u osnovi su obezbeđenje komandanta u mestu i pokretu, obezbeđenje same svoje jedinice i sve ostale zadatke i poslove koje dobije od komandanta, a pre svega borba sa terorističkim grupama, obezbeđenje ratnih zarobljenika, obezbeđenje ovih... problematičnih vojnika, vojnih obveznika u okviru jedinica, u okviru znači lokalnih jedinica. I sve ostalo, kažem, što komandant naredi.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ako se bavimo 1991. godinom, mislim da možemo reći da ste dobili poziv dva puta, između 17. i 24. septembra 1991. godine, a zatim između 7. i 17. oktobra 1991. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Da, tačno je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Takođe se može reći da ste onda odvedeni na nekoliko lokacija u Srbiji, gde je izvršena određena obuka?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Da, u tom periodu smo imali mobilizacije u okviru teritorije Republike Srbije, gde smo obnavljali, da tako kažem, uvežbavali sve ono što smo pre toga radili, pripremajući se za eventualno neke... neka zbivanja koja mogu da uslede.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Sada bih hteo da se pozabavim sa vašim komandantom u to vreme. Komandant 80. motorizovane brigade bio je potpukovnik Vojnović. Da li je to tačno?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Međutim, vi ste u izjavi rekli da ste imali veoma malo direktnog kontakta, direktne veze s njim. Da li je to tačno?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Da, i to je tačno.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I u stvari, vaš direktni pretpostavljeni bio je potpukovnik Milan Jeftić, koji je bio oficir za bezbednost u toj brigadi. Da li je to tačno? Dakle, po komandnom lancu, prvi pretpostavljeni?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Da, i to je tačno.

ADVOKAT LUKIĆ: Časni Sude?

SUDIJA PARKER: Izvolite gospodine Lukiću.

ADVOKAT LUKIĆ: Ja, potpuno se slažem sa tim da kroz ovaj biografski deo se može ići sa sugestivnim pitanjima. A molim ipak da pitanja koja se odnose na direktni komandni lanac, ne postavljaju sugestivno.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: U redu. Postaviću vam onda sledeće pitanje. S kim ste direktno komunicirali na nivou brigade? Dakle, ko vam je bio direktno nadređeni?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Pa organ bezbednosti. To je još u Kragujevcu bio potpukovnik Jeftić. Kasnije, kada smo izašli iz Kragujevca, ako njega nije bilo, onda je bio Dragi Vukosavljević, isto kapetan prve klase, organ bezbednosti. Znači, organ bezbednosti je taj sa kojim ja komuniciram, ako već nemam direktnih komandi od komandanta.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ako možete da nam objasnite, zašto ste komunicirali sa organom bezbednosti?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Pa organ bezbednosti je praktično zadužen po toj komandnoj liniji, kao načelnik organa bezbednosti, za rad sa četom vojne policije. Tako da je potpukovnik Jeftić, dok smo bili u Kragujevcu, bio zadužen za četvu vojne policije i njeno dalje angažovanje. Kad smo, kad nije bilo potpukovnika Jevfića, onda je bio kapetan prve klase Dragi Vukosavljević. Znači, najprostije rečeno, po komandnoj liniji je organ bezbednosti bio zadužen i meni direktno pretpostavljen.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala vam. Sad je jasno. Sada bih hteo da se pozabavim teorijom i praksom. U teoriji... koliko je ljudi bilo u rezervnoj četi vojne policije?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Teoretski znači u mobilizacijskim periodima smo trebali da prikupimo negde oko 90 vojnika, između 80 i 90. To je znači bilo ono po formaciji, kako bi se reklo. S tim što u praksi, u zavisnosti od vremena odigravanja vežbe, nikad nismo imali 100 posto popunjenu jedinicu.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Na osnovu sećanja, ako bi pokušali da procenite koliko ljudi je bilo u okviru vaše čete vojne policije, da li možete da nam kažete koji bi to otprilike bio broj?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Ako sam dobro razumeo pitanje, te 1991. godine, kada smo pošli prema Vukovaru, ako se na to odnosilo pitanje, negde do 70 vojnika je bilo angažovano, odnosno odazvalo se mobilizaciji.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Mislim da ste u izjavi rekli da je to obuhvatalo oficire, policajce, zatim vozače i drugo pomoćno osoblje, zar ne?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Da. Četa vojne policije inače nije sastavljena samo iz vojnih obveznika koji su spremni za vojne policajce, nego je sastavljena iz jednog nepotpunog voda saobraćajaca. Znači, uz komandu ide prištabski... taj deo koji pripada komandi. Tu su i vozači, koji su zaduženi za vozila. Tako da je praktično, kažem, to je broj ljudi koji se odazvao pozivu, različitih profila. Tu su bili vojni obveznici koji su pripadali ABH jedinicama, bolnici, vezi i tako dalje.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Takođe mislim da je tačno da ste vi u izjavi rekli da ste imali zamenika, da ste imali četvoricu starešina, od kojih su dvojica bili komandiri vodova a da je jedan bio komandir vojne policije, a da je jedan od njih bio zadužen za logistiku, da je bio logističar. Da li je to tačno?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Da, da. I to je tačno.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: U izjavi ste takođe nabrojali i zaduženja koja ste vršili kao vojna policija. Želeo bih samo da se pozabavimo ovim jednim konkretnim zaduženjem. Mislim da ste takođe rekli da ste obezbeđivali i vojne zatvore. Da li možete da objasnite šta to zapravo znači u borbenim uslovima, da ja tako to nazovem, i kad je borbeni scenario u pitanju?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Znači, četa vojne policije je u obavezi da u svom sastavu ima i obezbeđen zatvor, u koji može da smesti određen broj zatvorenika. Kada je u pitanju veća grupa koja tu ne može da se smesti, onda je u obavezi da obezbedi prostor na kojem može da se ta veća grupa čuva i ovaj, obezbeđuje. Tako da smo i mi imali i u Negoslavicima malo, mali zatvor, improvizovan, ali koji je po svim uslovima odgovarao zatvoru. I vojna policija znači mora da obezbeđuje i tu vrstu zatvora.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine, u izjavi ste rekli sledeće. U borbenim situacijama vojna policija je takođe bila zadužena da se bavi i ratnim zarobljenicima. Kakva su bila zaduženja, generalno govoreći, u vezi sa ratnim zarobljenicima?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Pa zadatak... jedan od zadataka vojne policije je obezbeđenje ratnih zarobljenika, u mestu i u pokretu. Tako da smo i mi imali u jednom periodu u ovaj, u Vukovaru zadatak da obezbeđujemo te zarobljenike

u mestu. Znači, moja jedinica je imala obezbeđenje tih ratnih zarobljenika u mestu, u jednom logoru, ili kako da ga nazovem.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A u kojoj meri su ti bezbednosni organi uključeni u takvu vrstu funkcionisanja?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Ako ste mislili na organe bezbednosti, znači, ako nemam direktno naređenje od komandanta, onda je organ bezbednosti taj koji mi sugeriše i naređuje šta ću da radim i kako da postupim u određenoj situaciji.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Vratću se u jednom trenutku na ovu temu. Mislim da se može reći da ste 7. novembra ponovo pozvani, 8. novembra otišli ste sa svoje lokacije, mislim u 9.00 ujutro, i bilo vam je naređeno da odete u selo Negoslavci. Da li je to tačno?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Da, da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Mislim da se može reći da smatrate da ste stigli oko 14.00 časova i da ste se javili potpukovniku Vojnoviću, koji je već bio na toj lokaciji. Da li je to tačno?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: To je... Da, i to je tačno.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Zašto ste se javili Vojnoviću?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Pa potpukovnik Vojnović je komandant jedinice. Znači, njemu se javljam da smo stigli.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li možete vrlo ukratko da nam kažete šta se dogodilo kada ste stigli u Negoslavce? Da li možete da nam date sliku o tome šta se dogodilo?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Pa onog trenutka kada sam se javio potpukovniku Vojnoviću, dobio sam od njega zadatak da smestim jedinicu u jednoj nedovršenoj kući u neposrednoj blizini komande. Sledeće što je bilo, znači, bio je razmeštaj same jedinice u tom objektu, razmeštaj vozila, maskiranje i obezbeđenje same jedinice, i dalje zadatke koji su bili vezani za obezbeđenje komandanta u samom mestu. Da znači, zamena određenih ljudi koji su već duže bili pored njega sa novim vojnim policajcima. Iako, ne znam koliko je sve ovo dalje interesantno, ali dalja priča ide – da smo morali da obezbedimo smeštaj, ishranu i tako dalje. Znači, sve ono što je neophodno za normalan život i rad jedinice.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Mislim da se može reći da ste u Negoslavcima ostali nekoliko dana, i pri tome ste obavljali ono što ste najverovatnije smatrali svojim normalnim dužnostima. Da li je to tačno?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Da, da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ja ću sada da se pozabavim onim što bih nazvao vašom odgovornošću. U jednom trenutku bili ste priključeni jednoj konkretnoj grupi koja je imala svoju zonu odgovornosti. Da li možete da nam kažete na koga se tu konkretno misli?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Mislim da nisam razumeo šta ste me pitali.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Znamo, na primer, da je postojala Operativna grupa Jug i Operativna grupa Sever. Da li možete da nam kažete kome ste vi dodeljeni?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Pa ja sam bio u sklopu 80. motorizovane brigade. Znači, mi smo bili u sklopu Operativne grupe Jug.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Sada me zanima komandno mesto u Negoslavicima. Da li ste redovno odlazili na to komandno mesto u Negoslavicima?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Komandno mesto se nalazilo dve kuće od mesta gde smo mi bili razmešteni, tako da sam par puta u toku dana sigurno svraćao do komandnog mesta iz raznih razloga; bilo da su me pozvali zbog nečega, ili da sam ja u prolazu svraćao, tako da ili da proverim da li je sa vojskom koja je obezbeđivala komandno mesto sve u redu, da li treba raditi češće zamene tih stražarskih mesta, u smislu vremena stražarenja, da proverim da li komandant ima planiran neki odlazak van komandnog mesta, da obezbedim dovoljan broj vojnih policajaca koji će ga pratiti u pokretu, i tako dalje.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li možete Pretresnom veću da kažete sledeće. Kada ste bili na komandnom mestu, da li ste videli bilo koga od ovih optuženih na tom mestu?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Pa ja... Verujte, tu je dolazilo dosta starešina, pretpostavljam, iz raznih razloga. Da li sam i koga tačno video, ne bih smeo da, ovaj, potvrdim. Međutim, uvek se pričalo da... da... da svraća i kapetan Šljivančanin, odnosno bolje rečeno, govorilo se da... da je on tu. Sad...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Sada me zanima 18. novembar.

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore, pre nego što nastavimo, da li možemo tačno da utvrdimo od koje jedinice je ovo komandno mesto bilo?

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Kada govorimo o komandnom mestu u Negoslavicima, kojoj tačno je to jedinici bilo komandno mesto?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Znači tamo gde sam ja bio lociran, tu je bilo komandno mesto 80. motorizovane, odnosno moje jedinice. Znači, 80. motorizovane brigade. I ja sve vreme pričam o toj 80. motorizovanoj brigadi i tom komandnom mestu.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li ste ikada otišli u komandno mesto Operativne grupe Jug?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Mislim da sam bio 19. jedanaestog pre podne, ako je to bilo komandno mesto Operativne grupe Jug.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Želeo bih da sada malo usporimo i da se pozabavimo 18. novembrom. Mislim da može da se kaže da vas je pozvao potpukovnik Vojnović i da vas je obavestio da treba da preuzmete i da čuvate ratne zarobljenike iz Vukovara. Dakle, hteo bih da razgovaramo sada baš o tom danu i o tim Vojnovićevim rečima. Da li me pratite?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Da, da, da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Kao rezultat te informacije šta ste uradili?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Pa 18. je potpukovnik Vojnović pozvao mene. Rekao je da se očekuje da bi trebalo da obezbeđujemo jednu veću grupu ratnih zarobljenika sa Mitnice, koji su se predali, i da u tom smislu treba da pogledamo gde bi mogli da ih smestimo, kako bi mogli da se obezbeđuju bezbedno do njihovog daljeg evakuisanja. Tako da smo u prepodnevnom satima nas dvojica i sa još jednom određenom grupom starešina i vojnika, krenuli u obilazak određenih terena da vidimo koji bi objekat i kakva vrsta objekta bi mogla da odgovara eventualnoj nameni obezbeđenja tih ratnih zarobljenika.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Kada kažete odgovarajuće mesto, odgovarajuće zgrade, šta tačno pod tim mislite?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Pa da bi se veća grupa obezbedila, razmišljali smo da nađemo određeno mesto, određeni objekat gde možemo da ih obezbedimo u smislu vremenskih uslova pod kojima smo u to vreme već bili izloženi, kraj novembra, znači eventualno padanje kiše, snega, s jedne strane, s druge strane, hladnoće koja je već bila prisutna. Zatim obezbeđenje u smislu eventualno pokušaja njihovog bekstva i broja ljudi koji je potreban da taj zadatak zajedno izvrši.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li ste pri tom, između drugih lokacija, otišli i na "Ovčaru"?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Da. "Ovčara" je objekat koji smo često viđali. Nismo samo znali u kakvom je stanju, znači, pričam za one objekte koji su bili na "Ovčari"... pa smo otišli i tamo da pogledamo u kakvom su stanju. Znači, da li imaju krovnu konstrukciju, da li unutra može da se uđe, da li mogu zatvorenici da se obezbede korektno i tako dalje.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I da li ste pronašli jedno odgovarajuće mesto za te zarobljenike?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Da, ovaj. Hangar koji nam se učinio dosta zdravim. Bar pola hangara je sigurno bilo u dosta zdravom stanju i dobrom stanju. Odlučili smo se da tu, ovaj, obezbedimo prostor, u smislu da očistimo. Dobio sam od komandanta naređenje da očistim deo hangara, jer se u njemu nalazilo strašno mnogo slame, da priprelim sve za normalan... normalno... normalan život tih zarobljenika, jer nismo znali da li će oni biti tu jedan sat, jedan dan ili možda duže.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li ste u tom trenutku imali bilo kakve informacije o tome koliko će se ratnih zarobljenika naći pod vašom kontrolom?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Pa ne u pravom smislu reči da smo tačno znali koji broj ljudi treba da dođe ali, očekivali smo veću grupu. I hangar je delovao sasvim ovaj, zadovoljavajuće i za mnogo veću grupu od one koja je stigla.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Koliko je vrata postojalo na "Ovčari" u to vreme, dakle, vrata koja su bila u funkciji?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Ako mislite na ovaj hangar koji smo mi izabrali, vrata koja su bila u drugom delu hangara smo zatvorili na neki način, obezbedili da ne može da se... da ne mogu da se koriste. A prva vrata na koja smo naišli, njih smo osposobili da mogu da se lagano i bez većih problema otvaraju i zatvaraju. Zatvaranje je bilo u smislu potrebe da se obezbedimo i zbog bekstva kažem, i zbog vremenskih uslova koji su bili prisutni. Jako je bilo hladno.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Rekli ste da ste izabrali tu lokaciju. Da li se potpukovnik Vojnović složio sa izborom ove lokacije?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Da, u potpunosti. Kažem, dao mi je zadatak da očistim prostoriju, da je priprelim za eventualni prihvrat ratnih zarobljenika.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Pošto je hangar izabran, da li ste se vratili u Negoslavce?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Da, vratili smo se svi u Negoslavce. Ja sam iza toga poveo jednu grupu vojnika koji su... i nešto od opreme, da možemo to da rasklonimo. Očistili smo, prebacili smo tu slamu, odnosno to seno, prebacili smo u drugi deo hangara. Usput smo nalazili dosta bojeve municije, na osnovu čega smo zaključivali da je tu ipak spavala, ovaj, neka vojska. Pretpostavljam da su to bili izgubljeni meci. To smo pokupili koliko je moglo da se pokupi i pronađe, i kažem, objekat je doveden u jedno... bar polovina objekta dovedena je u jedno dosta normalno stanje za obezbeđenje zarobljenika.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Kada ste bili u Negoslavicima, da li su vas informisali kada će ta grupa zarobljenika stići na "Ovčaru"?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Pa ne. Znači, onog trenutka kada sam očistio prostoriju, opet sam se vratio u Negoslavce i znači na neki način smo pripremili objekat za eventualni prihvrat. Mi tog trenutka nismo bili načisto da li će grupa, ovaj, uopšte doći ili neće, ali znači sada je sve bilo spremno za eventualni prihvrat. Dolazak grupe je najavljen negde za 16.00 časova, tako da sam ja nekih pola sata možda pre toga, ovaj, otišao ponovo, znači, iz Negoslavaca na "Ovčaru".

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Molim vas, da li sada možemo da se pozabavimo delom vašeg iskaza o tome kako ste se vratili na "Ovčaru", i o dolasku ratnih zarobljenika. Dakle, kao prvo, da li ste videli kako zarobljenici stižu?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Da, ja sam već, znači, bio na "Ovčari", možda nekih dvadesetak minuta pre dolaska ove grupe. I grupa je došla, ovaj, autobusima u pratnji vojnih vozila, *Pucha* i *Pinzgauera*. Zaustavili su se ispred hangara, i iz ovih vojnih vozila izašao je određen broj starešina. U kom broju, zaista se ne sećam.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Sada bih želeo da nešto kažemo o samom konvoju. Rekli ste da su došli u pratnji *Puchova* i *Pinzgauera*. Koliko je autobusa stiglo sa ratnim zarobljenicima? Da li možete toga da se setite?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Pa kolona je bila dosta razvučena. Ja koliko se mogu da setim, mislim je tu bilo tri, četiri autobusa. A ostalo su bila vojna vozila.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Kažete tri, do četiri autobusa. A da li možda znate koliko je bilo vojnih vozila?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Ne. Vojna vozila su, znači, bila u pratnji i vojna vozila nisu, ajde tako da kažem, ostala parkirana na samom putu, nego su se preparkirala pored puta, kako je gde bilo mesta. Znači, na samom putu su ostali samo autobusi... To je sve ono koliko se ja sećam tih detalja.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Kada imate konvoj sa ratnim zarobljenicima, da li je normalno ili nije normalno da vojna vozila prate taj konvoj?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Da, vojna vozila su u obavezi da obezbeđuju i takvu vrstu konvoja, znači... odnosno, vojna policija sa vojnim vozilima.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li možete da nam objasnite zašto je to tako?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Pa, vojna policija ima taj zadatak da obezbeđuje komandanta u mestu i pokretu, ali i sve zarobljenike obezbeđuje u mestu i pokretu. Znači, ovo su bili zarobljenici koji su se premeštali iz jednog mesta na drugo mesto, i u tom smislu su bili u pratnji vojnih policajaca.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Vi ste vojni policajac. U kojoj meri je situacija obezbeđivanja ratnih zarobljenika od vrlo velike važnosti, kada razmišljate o tome kada treba dodeliti vojna vozila ili vojne policajce?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Pa vojna policija, kažem sada za moju jedinicu, imala je na raspolaganju Pincgauere. Znači, Pincgaueri su vozila koja su dosta pokretna, i mogu da sa sobom povuku, da voze, šest do osam vojnika, tako da su oni zgodni za pratnju bilo kakvog konvoja. Tako da je, ovde su stigli i Pincgaueri ali su stigli, kažem, i PUH-ovi, zato što su druge jedinice imale tu vrstu vozila. Znači, vozila sa kojima su jedinice raspolagale, sa njima se obezbeđuje pratnja. Moguće je čak i da *Campagnole* su išle, jer i *Campagnole* su bile u upotrebi, one *Fiat Campagnole*.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Pozabavimo se sada brojevima. Znamo na osnovu onoga što ste rekli da je na "Ovčaru" stiglo 175 oficira i ljudi, i to nije nikakva tajna. Oni su stigli sa Mitnice. Dakle, bilo je 175 ratnih zarobljenika. Da li možete generalno da se setite koliko je vojnih policajaca obezbeđivalo tih 175 ratnih zarobljenika? Da li možete da nam date neku predstavu o tome?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Pa ne, zato što u trenutku kada su vozila stigla i stala, ja sam neposredno pozvan bio od mog komandanta Vojnovića, obavio sam razgovor sa njim i sa kapetanom Karanfilovim, na strani, gde mi je kapetan, potpukovnik Vojnović rekao da su to zarobljenici sa Mitnice, da je kapetan Karanfilov zadužen za njihov transport, da će oni ovde ostate da prespavaju, i da ću sva dalja zaduženja i zadatke da dobijam od kapetana Karanfilova. Tako da broj ljudi koji je stigao i broj policajaca koji je u tom trenutku ovaj bio u pratnji, nisam video. Nisam ni mogao da... da... da predočim koliko ih ima.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Recimo nešto sada o vašem sastanku sa kapetanom Karanfilovim. Kako znate da se on preziva Karanfilov?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Znači, ja sam pozvan od strane potpukovnika Vojnovića na stranu. Tu mi je predstavljen kapetan Karanfilov sa funkcijom koju nosi, koju nisam zapamtio. Predstavljen mi je, ovaj, ceo znači postupak. Rečeno mi je da su se ti zarobljenici predali na Mitnici, da su razoružani, da ih treba sada obezbiti i po Ženevskoj konvenciji (Geneva Convention), da ne smeju da se maltretiraju, da ne smeju da... da... da se primenjuje neka sila, da se vređaju i tako dalje. Rečeno mi je da tu ima i određen broj starešina, tako da sa njima treba postupiti po svim elementima Ženevske konvencije i da će, ovaj, sada ubuduće... znači završeno... da tako da kažem, u tom trenutku mi je predočeno da će, ovaj, Karanfilov od sada ubuduće, dok se događa obezbeđenje, da komanduje sa celim, sa celom akcijom.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hteo bih da nešto pojasnimo u vašem odgovoru, na stranici 79 u 14 redu, kako bismo pomogli Sudu. Vi ste rekli sledeće: "Potpukovnik Vojnović pozvao me je na stranu i predstavio me kapetanu Karanfilovu. On je rekao šta je bio njegov formalni položaj, ali ja se toga više ne sećam". Kada kažete "on", da li pri tome mislite na potpukovnika Vojnovića ili na kapetana Karanfilova?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Znači, pošto sam ja poznavao i moj starešina je potpukovnik Vojnović, znači on je mene predstavio kapetanu Karanfilovu i obrnuto, kapetana Karanfilova je predstavio meni. Znači, to je bilo upoznavanje dvojice starešina. Znači, izdavanje posle toga, ovaj, komande od strane potpukovnika Vojnovića meni da ću dalje da sve, ovaj, zadatke preuzimam od kapetana Karanfilova... Ako sam uspeo da objasnim?

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Kada vam je to Vojnović rekao, da li je to bilo u prisustvu Karanfilova?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Da. Znači, kad su, kad je konvoj stigao, na stranu smo otišli, ovaj, potpukovnik Vojnović, ja, kapetan Karanfilov i sad, možda je tu bio još neko od starešina. Ali u principu, razgovor se vodio između potpukovnika Vojnovića, mene i kapetana Karanfilova. Znači, Karanfilov je predstavljen meni, i ja Karanfilovu i kapetan... i potpukovnik Vojnović je rekao da dalje sve zadatke i obaveze primam od Karanfilova.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Rekli ste nam da vam je potpukovnik Vojnović rekao da će kapetan Karanfilov od tog trenutka biti na čelu čitave operacije obezbeđenja. Da li se kapetan Karanfilov s tim složio?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Da, Karanfilov je, znači, kada je završeno to predstavljanje, onda je Karanfilov meni još jednom izgovorio da ima 175 vojnika hrvatske... uglavnom hrvatskog državljanstva, da ima šest starešina, da jedan od starešina kod sebe ima mali nožić, da su ostali svi razoružani, ali da je dogovoreno da taj mali nožić ostane kod njega i da ja to... ne treba ja da brinem i da je to u redu... da ne trebam da radim proveru da li su svi razoružani, nego da treba samo da ih smestim i obezbeđujem u hangaru. Znači, tu je tekao razgovor između nas trojice... na strani.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Koliko dugo je otprilike trajao taj razgovor?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Verujte da ne znam. Ali sigurno da nije ispod desetak minuta. Jer kažem, i onda je išlo oficijelno upoznavanje, posle toga izdavanje jednog zadatka, drugog zadatka, tako da otprilike ispod 10 minuta sigurno nismo razgovarali.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dok ste razgovarali sa potpukovnikom Vojnovićem i kapetanom Karanfilovim, da li je još bio dan, ili je pala noć?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Da, oni su stigli negde oko 16.00 časova. Znači, još uvek je bio dan.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li ste dobro mogli da vidite Karanfilova dok ste s njim razgovarali?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Kako da ne. Razgovarali smo možda na metar jedan od drugog.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I na kraju, pre nego što pređem na drugu temu, kojoj je jedinici pripadao Karanfilov?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Ne, ja nisam zapamtio u tom trenutku kojoj je jedinici pripadao, iako mi je rečeno tačno iz koje je jedinice i sa kojim je... Jedino što mi je ostalo u sećanju, da je to, kako mi to kažemo u vojsci u žargonu "bezbednjak" i da, ovaj, od njega dalje primam sva dalja naređenja. Znači, organ bezbednosti, kažem, u našem žargonu je "bezbednjak".

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, samo jedan trenutak, molim vas.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hteo bih sada da se pozovem na jedan dokument, ali pre nego što to uradim, hteo bih samo da iznesem određene podatke u vezi sa kompilacijom tog dokumenta. Svedoče, čini mi se da vi imate jednu vojnu ratnu beležnicu crvene boje, srednje veličine? Je li to tačno?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li je imate sada sa sobom ovde u sudnici?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Pozabavimo se prvo beležnicom generalno. Posle ćemo preći na konkretne detalje. Da li je to beležnica koju ste vi vodili tokom čitavog perioda u Vukovaru i na drugim mestima?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Da, da.

TUŽILAC MOORE: Hteo bih da se sada pozabavimo stranom 48 iz te beležnice. I to po Pravilu 65ter, broj 125. Broj bi trebalo da bude 7.205, pa sve do 7.214. Ali, strana o kojoj bih hteo sad da porazgovaramo je strana 48. Dakle, to je originalna numeracija beležnice. Evo, to se sada pojavilo na mom ekranu, ali nije čitljivo. Da li bi možda moglo da se okrene, kako bi bilo čitko?

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Mislim da je tačno ako kažemo da se radi o stranici 48, gornji levi ugao. Da li je to tačno?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Da, da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Imam simpatija za to što morate da se koristite naočalima kako biste pročitali. Ali, da li imate kod sebe original ovog dokumenta?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li biste mogli da ga izvadite? Da li vam je u torbi?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Jeste, jeste.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Kako bismo vam pomogli, molim vas da pogledate gornji levi ugao strane broj 48?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: U redu.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Molim vas da pročitate šta tu zapravo piše?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Tu piše skraćeno: "OŠ 'Sremski front', Šid". Ispod toga piše "kapetan Karanfilov".

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Zašto ste to zapisali?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Pa u trenutku kada je bilo predstavljanje kapetana Karanfilova meni i kad sam ja predstavljen kapetanu Karanfilovu, s obzirom da je on... rečeno mi je da... znači kapetan Karanfilov mi je rekao da ako zatreba u toku noći bilo šta, pošto on neće sve vreme biti prisutan na "Ovčari", ako bilo šta zatreba, da mogu da ga pronađem u osnovnoj školi "Sremski front" u Šidu, što sam ja i zapisao, čisto da imam kao neki podsetnik gde mogu eventualno da ga potražim.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A ko vam je rekao to ime?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Znači, osnovna škola "Sremski front" u Šidu, to mi je izgovorio kapetan Karanfilov. Ja sam to zapisao kao mesto gde mogu njega da eventualno ako mi zatreba, pronađem.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ako pogledamo ovu stranu, vidimo s desne strane strane 48, vidimo brojeve: 1, 2, 3, 4, 5 i hteo bih da se sada pozabavimo tom stranom, dakle strana 48, molim vas. Na šta se odnose ovi brojevi?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: U trenutku kada je završeno ovo predstavljanje, razgovor između mene, potpukovnika Vojnovića i kapetana Karanfilova, mi smo prešli do prvog autobusa. Iz prvog autobusa su izvedeni šest ljudi, kako da kažem. Onda smo razgovarali znači, kapetan Karanfilov, ja i ova šestorica, gde je kapetan Karanfilov sad mene njima predstavio, njih je predstavio meni, pojedinačno. Ponovo mi je pred njima izgovorio da moram da se ponašam po Ženevskoj konvenciji, da su to starešine koje, ovaj, su bile na Mitnici, i da jedan od njih ima mali nožić koji može da ostane kod njih, što je jedan od njih i potvrdio, tačno koji ne znam.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hteo bih da se pozabavimo imenima, ovih šest imena koja ste vi zabeležili? Koje je prvo ime?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Znači, iza toga su mi se oni predstavljali a ja sam čisto beležio, s tim što je redosled beleženja bio takav da zapišem prezime, ime oca, pa ime, a ispod sam pisao ili u produžetku, godinu rođenja. Kod ovih prvih šest koji su zapisani, stajalo je znači, ne u pravom smislu reči čin koji su nosili, nego zadatak koji su imali. Tako da ovde piše: "Zapovjednik", onako kako su mi to oni rekli, kod... to je kod Karaule. Kod Komšića piše "Zapovjednik čete", kod Mandića piše "Zapovjednik čete", kod Nujića "Zapovjednik čete", kod Ošusta "Komandir pratećeg voda" i na drugoj strani sam zapisao "Brajčić, bez funkcije". Znači, to su prvih šest ljudi koje sam ja upoznao, i čija sam imena zapisao... šest starešina.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Pozabavimo se sada određenim opštim detaljima. Da li je Karanfilov rekao da će se on vratiti nazad na "Ovčaru", kako bi se pozabavio ovom konkretnom grupom ratnih zarobljenika?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Kad je završen izlazak svih vojnika, znači, sad pričam mnogo kasnije, kada su oni smešteni u hangar, kapetan Karanfilov mi je rekao da on sad ide da završava druge poslove. Ako bude stigao, svratiće u toku noći. Ako ne, da ćemo da se vidimo najverovatnije sutradan oko 8.00 ujutro, kada bi trebalo da dođu ovaj, neke međunarodne organizacije, Crveni krst (ICRC, International Committee of the Red Cross), i da se posle toga pripremi dalji transport ovih zarobljenika u Sremsku Mitrovicu.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Spomenuli ste Karanfilova, spomenuli ste Vojnovića, vi ste tamo bili prisutni. Recite nam da li je bilo ko drugi od starešina bio prisutan kada su ovi ratni zarobljenici dovedeni na "Ovčaru"?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Da, tu je bilo još dosta starešina, s tim, što kažem, ja nisam obraćao pažnju ni o broju starešina, ni o činu koje nose. Bilo je znači starešina i sa većim i sa manjim činovima. Nisam obraćao pažnju jer, niko se od njih nije ništa mešao, niti se uplitao u celu ovu priču, nego je, samo znači od... razgovor tekao između Karanfilova, Vojnovića i mene. Kasnije, kažem, u drugoj fazi, uključuju se i ovih šest oficira, hrvatskih zarobljenika. Tako da ja sve vreme sad komuniciram i razgovaram, primam naređenja od kapetana Karanfilova.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Recite nam koliko je dugo trajao izlazak zarobljenika iz autobusa i njihov ulazak u hangar. Uopšteno, ako možete da nam kažete?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Pa recimo, između pola sata i 45 minuta. Jer kad je prvi autobus završio, onda smo ga pomerili, pa je došao drugi... i tako.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Evo, bližimo se kraju radnog dana. Želeo bih samo da završim s ovom jednom temom. Recite nam, kada su svi zarobljenici ušli u hangar, koliko lica, koliko je vojnika korišćeno kako bi stražarili nad njima i kako bi imali kontrolu nad njima? Da li možete da nam date neku brojku?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Pa ako računam samo vojne policajce, njih je bilo možda dvadesetak. Međutim, tu je sad bio određen broj starešina koji su bili u obavezi da sa drugom vrstom vojnika, znači ne vojnih policajaca, pripomogne tom obezbeđenju, tako da smo imali možda negde šezdesetak. Sad, to bi bilo onako malo proizvoljno, ali šezdesetak možda... vojnih obveznika u tom trenutku koji su radili na obezbeđenju... uključujući i ove starešine koji su bile tu prisutne, i imale zadatak da pomognu celu akciju.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ako govorimo o kontroli, odnosno o obezbeđivanju ovih ratnih zarobljenika tokom te večeri, tokom noći i sledećeg jutra, da li je ta brojka od 60 ljudi ostala nepromenjena?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Pa da. Uglavnom je ta brojka tu figurirala, s tim što... odlazili smo do Negoslavaca, vraćali se, iz prostog razloga obezbeđenja vode, obezbeđenja nešto hrane, koliko smo mogli da obezbedimo za tu grupu koja je bila prisutna. Znači, ono što smo mogli da obezbedimo, to smo doneli, podelili. Zato kažem, odlazili smo, ali u principu je grupa bila kompaktna. Uvek jedna grupa ljudi je u rezervi, znači odmarala se, jedna grupa je na straži, tako da... broj stražara, od nekih možda petnaestinu do 20, a onih aktivnih je bio stalno prisutan tu. A ostali su, kažem, menjali se, odmarali, i tako.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Oni koji su se odmarali, da li su oni bili u prilici da eventualno pomognu, ukoliko bi došlo do nekih poteškoća?

SVEDOK VEZMAROVIĆ – ODGOVOR: Da. Prva ideja je bila da oni budu potpuno odvojeni u drugu prostoriju. Međutim, ispostavilo se da je zbog hladnoće jako nezgodno obezbediti sad još jednu prostoriju u kojoj bi mogla da kol'ko-tol'ko bude zadovoljena tim hladnim talasom... i onda smo, onda sam odlučio da svi ipak budemo u jednoj prostoriji, znači, svi koji su čekali bili su u onom delu gde je ostala slama. Jedan deo vojnika je bio ispred zgrade, tako da smo njih samo češće menjali.

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude?

SUDIJA PARKER: Gospodine Vasiću, izvolite.

ADVOKAT VASIĆ: Samo jedna kratka intervencija na transkript. Stranica 86, red je 24. Svedok, svedok je rekao da je uvek od 15 do 20 ljudi bilo na aktivnoj stražarskoj službi, a u transkriptu piše samo 20.

SUDIJA PARKER: Hvala. Gospodine Moore, da li je ovo zgodan trenutak?

TUŽILAC MOORE: Da, jeste. Hvala vam.

SUDIJA PARKER: Zamoliću predstavnika Sekretarijata da tokom noći zadrži radnu beležnicu. Hvala. Ukoliko advokati Odbrane žele da pogledaju tu radnu beležnicu, neka se u vezi sa tim dogovore sa predstavnikom Sekretarijata, budući da beležnica treba da ostane u posedu Sekretarijata. Dakle, nastavićemo sutra ujutro, kada će svedok ponovo moći da se koristi radnom beležnicom. Nastavljamo sutra pre podne u 9.30 časova.

Fond za humanitarno pravo

